

THE STANDARD BEARER

A Reformed Semi-Monthly Magazine

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE PUBLISHING ASSOCIATION, GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to subscription should be addressed to
R. SCHAAFSMA
524 Henry Ave., S. E.
Grand Rapids, Mich.

EDITORIAL STAFF
Editors—Rev. H. Hoeksema, Rev. G. M. Ophoff,
Rev. Wm. Verhil, Rev. G. Vos
Associate Editors—Rev. A. Cammenga, Rev P. De
Boer, Rev. M. Gritters, Rev. C. Hanko, Rev. B.
Kok, Rev. G. Lubbers, Rev. R. Veldman.
Rev. H. Veldman.

Communications relative to contents should be addressed to
REV. H. HOEKSEMA
1139 Franklin Street, S. E.,
Grand Rapids, Mich.

Vol. XIV, No. 7. Entered as second class mail matter at Grand Rapids, Mich.

JANUARY 1, 1938

Subscription Price, \$2.00

MEDITATIE

De God Jakobs Tot Onze Hulpe

Welgelukzalig is hij, die den God Jakobs tot zijne hulpe heeft, wiens verwachting op den Heere zijn God is.

Ps. 146:5.

Welgelukzalig is hij!

Maar dan ook met nadruk *hij*, en hij alleen, die den God Jakobs tot zijne hulpe heeft!

Buiten die Hulpe, en buiten het *hebben* van die Hulpe, buiten het welbewust zich stellen van den God Jakobs tot zijne hulpe, het verwachten van den Heere zijnen God, is er geen geluk, geen zegen, geen zaligheid.

Ijdelheid en leugen is ook het zegenen van elkander, zoo conventioneel geworden bij de wisseling van het jaar, tenzij ook dat zegenen gegrond is in die hulpe van den God Jakobs. Aan den ingang van het nieuwe jaar ontmoeten de menschen elkander, rechtvaardigen en rechtvaardigen, maar ook goddeloozen en goddeloozen, maar ook goddeloozen en rechtvaardigen, met de zegenbede op de lippen: Een gelukkig nieuwjaar! Ook zij, wier god is hun buik, wier heerlijkheid in hunne schande is, die aardsche dingen bedenken, wier einde is het verderf, wenschen elkander veel heil en zegen toe, als naar de wisseling der tijden weer een geheel nieuw jaar voor ons ligt.

Maar hoe dan?

Waarin dan ligt de zegen ook voor het nieuwe jaar?

Of wat zullen wij, die den Heere vreezen, elkander dan toewenschen, wanneer we samen het nieuwe jaar intreden? Wat voor een inhoud zullen we leggen in dat "veel heil en zegen", dat op Nieuwjaarsmorgen zoo gereedelijk van aller lippen vloeit? Zullen we elkander een jaar vol aardsch geluk toewenschen, een jaar, dat gekenmerkt is door de volkomene afwezigheid van alle moeite en verdriet, van alle lijden en ellende, van alle

rouw en gekrijt, een jaar vol zonnenschijn, waarin onze harten vervuld worden met spijs en vroolijkheid? . . .

Hoe ijdel is zulk zegenen van elkander?

Weten we het dan niet, dat we nog altijd midden in den dood liggen, en dat het lijden dezegen tegenwoordigen tijds niet is te ontwijken? Er zal ook in het jaar, dat voor ons ligt, in dat opzicht niets nieuws zijn onder de zon. De dingen, die er geweest zijn, zijn er nog en zullen er zijn. Zooals het jaar was, dat henensnelde, zoo zal ook het jaar zijn, dat we voor ons zien liggen. Zooals er een mate van lijden was in het oude en voorbij gevlogen jaar, zoo zal er gelijke mate van lijden zijn in het nieuwe jaar. Een zeker aantal stierf, een ongeveer gelijk aantal zal sterven; een zeker aantal droeg rouw, een ongeveer gelijk aantal zal rouw dragen; barenssmarten werden geleden en zullen geleden worden; den doodstrijd werd gestreden en zal gestreden worden; zonden werden bedreven en zullen bedreven worden; de klaagtoon des berouws en der boete en de bede om vergeving werd geslaakt en zal ook in het jaar, dat voor ons ligt geslaakt worden. En voorts. . . ijdelheid der ijdelheden, het is al ijdelheid! . . .

Aardsche welvaart en voorspoed? . . .

Ja, maar, daarin ligt toch niet het goede? Daarin is de mensch, die van nature midden in den dood ligt, toch niet welgelukzalig?

Al leefde de mensch ook tweemaal duizend jaren toch zou hij het goede niet zien. Al had hij ook tweemaal duizend jaren niets dan voorspoed op zijn levensweg, toch zou hij het goede niet vinden in de aardsche dingen. Gaan ze niet allen naar ééne plaats? . . .

Ligt niet de dood in al het aardsche? Sterven we dan niet op elk levensmoment, ook te midden van alle vreugde en zingenot, van alle welvaart en voorspoed?

Zullen we een "gelukkig nieuwjaar" hebben, dan dienen we te bezitten een geluk, dat zalig doet zijn ook temidden van al onze ellende, dat over deze triumpheert, dat zich verheft boven het tijdelijke en het aardsche, terwijl het toch ook dit in zich opneemt en aan zich

ten dienste stelt, dat ons welgelukzalig maakt ook "midden in den dood"!

Een geluk, dat blijft te midden van al het vergaande!

En dat heeft hij, die den God Jakobs tot zijne Hulpe heeft!

Hij, wiens verwachting op den Heere zijn God is!

Welgelukzalig is hij!

Maar hij ook alleen!

Halleluja!

Met den lof des Heeren begint en eindigt deze psalm.

Op den God Jakobs stelt de dichter zijn vertrouwen, van Hem is zijne hulpe en daarin is hij welgelukzalig.

Maar dan ook op dien God Jakobs alleen!

God is immers GOD! Hij heeft den hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is. Hij houdt de trouwe tot in der eeuwigheid; hij doet den verdrukke recht; Hij geeft den hongerige brood; Hij maakt de gevangenen los; Hij opent de oogen der blinden; Hij richt de gebogenen op; Hij heeft de rechtvaardigen lief; Hij bewaart de vreemdelingen; Hij houdt den wees en de weduwe staande; Hij keert den weg der goddeloozen om; en Hij zal in eeuwigheid regeeren. . .

Uw God, o Sion! is van geslacht tot geslacht!

Daarom is Hij dan ook uwe Hulpe alléén, daarom is uwe verwachting dan ook alléén op Hem, of uwe hulpe en verwachting zijn gansch niet van Hem!

Hier moet ge kiezen; hier kunt ge niet deelen.

Want de Heere is GOD!

Zalig zijt ge dan ook niet, wanneer ge op prinsen vertrouwen stelt, wanneer ge geheel of gedeeltelijk uwe verwachting hebt op des menschen kind.

Bij hem is geen heil; maar dan ook geheel geen heil!

Zijn geest gaat immers uit; hij keert immers wederom tot zijne aarde!

Maar welgelukkig is hij, die den God Jakobs tot zijne Hulpe heeft, Hem alleen!

Halleluja!

De God Jakobs!

Hoe zou ook van Hem anders uwe verwachting kunnen zijn?

Hoe zoudt ge Hem, anders dan als den God Jakobs, tot uwe Hulpe kunnen hebben?

Zeker, die God Jakobs is ook de Almachtige, de God van hemel en aarde, Wiens wil niemand ooit wederstaat, de Heilige en Rechtvaardige, Wiens toorn van den hemel wordt geopenbaard over alle goddeloosheid en ongerechtigheid der menschen, Die den weg der goddeloozen omkeert, de geheel Vreeselijke!

Doch als zoodanig is Hij toch niet uwe Hulpe!

Maar Hij is de God Jakobs!

En als de God Jakobs is Hij de God der souvereine verkiezing en der eeuwige liefde tot Zijn volk. Want Jakob heeft Hij liefgehad en Ezau heeft Hij gehaat, niet toen de kinderen geboren waren, noch ook toen ze reeds iets goeds of kwaads gedaan hadden, maar eeuwiglijk, goddelijk-vrij, souverein, om Zijns Naams wil alleen. Daarom heeft Hij Jakob lief met eene onveranderlijke liefde, die nooit vergaat, die van niets buiten zich afhankelijk is, die niet zal rusten eer ze haar voorwerp heeft gevonden en voor zich heeft gesteld zonder vlek of rimpel, in hemelsche heerlijkheid. . . .

De God Jakobs, De HEERE!

Als zoodanig is Hij immers de God des verbonds, Die Zijn eeuwig en onveranderlijk verbond opricht, handhaaft, openbaart en opvoert tot de hoogst mogelijke realizeering in de heerlijkheid van Zijn hemelschen tabernakel, met Jakob en met Jakob's zaad. Hij heeft dat verbond centraal gerealiseerd in Christus Jezus onzen Heere, toen Hij Zijn Zoon zond in de gelijkheid des zondigen vleesches, toen Hij Hem om Zijns verbonds wil niet spaarde, maar Hem voor ons allen heeft overgegeven, Hem in onzen dood deed ingaan aan het bange en vreeselijke vloekhout, opdat wij zouden zijn rechtvaardigheid Gods in Hem; toen Hij Hem heeft opgewekt uit de dooden, Hem getuigenis gevende, dat Hij rechtvaardig is en wij in Hem; toen Hij Hem heerlijkheid en eer en macht heeft gegeven, alle macht in hemel en op aarde, opdat Hij Zijn eeuwig Koninkrijk zou bevestigen en voltooiën en ons naar de heerlijkheid zou leiden, die God voor Hem en de Zijnen van eeuwigheid verordineerde; toen Hij Zijn Geest door dien Christus uitstortte in de gemeente, om in haar te wonen en bij haar te blijven in der eeuwigheid, een zeker onderpand, de eersteling van den vollen oogst der heerlijkheid!

Hij is de God Jakobs!

De God, die niet alleen den hemel en de aarde heeft gemaakt, de zee en al wat in dezelve is, maar Die ook van voor de grondlegging der wereld, in Zijn eeuwig bestek alle dingen heeft aangelegd op de eeuwige voltooiing van Zijn verbond en de eeuwige zaligheid van Zijn volk; alle dingen, die in den hemel en die op de aarde en die onder de aarde zijn, alle dingen in hun zijn en wording en ontwikkeling, de schepping en heel de historie der schepping, met licht en duisternis, met zonde en genade, met dood en leven, met al de werking van alle schepsel. . . .

De almachtige, de alwijze, de eeuwiglijk regeerende, de Zijn volk beminnende Heere!

De God onzer volkomene zaligheid!

Israels God!

Onze Hulpe!

Zalig Hij, die den God Jakobs tot zijne Hulpe heeft!

Maar dan Hem alléén en Hem als een volkomene Hulpe!

Geheel anders toch is Zijne betrekking tot ons als onze Hulpe dan die van een mensch. En ook van Zijne hulpe zullen we niet aardsch, niet menschelijk, niet Pelagiaansch gedenken.

Denken we ons die hulpe Gods op menschenlijke wijze, dan doen wij eigenlijk de dingen, en komt God er bij om ons werk te volbrengen, waar wij het alleen niet afkunnen. Dan zijn we zelf bezig om ons uit onze moeite en onze ellende, uit onze zonde en uit onzen dood te verlossen, maar moet God ons daarin bijstaan, ons bij onze worsteling hulp verleen. Het staat dan toch zoo, dat "God helpt wie zichzelf helpt". God en wij doen dan de dingen. We hebben dan behoefte aan elkander. We kunnen het dan gedeeltelijk, straks bijna geheel zelf maar roepen voor het ontbrekende God in. Het is de Pelagiaansche voorstelling van den God Jakobs als onze Hulpe. 't Stond eenigszins zoo met Jakob, eer hij den God Jakobs als zijne Hulpe, zijne eenige Hulpe ontmoette bij den Jabbok en met tranen en geweën Israel werd.

Maar de God Jakobs is onze Hulpe als GOD!

En als God doet Hij de dingen!

Als Hij onze Hulpe is dan is Hij vóór ons, zoodat niemand en niets tegen ons kan zijn, dan zaligt Hij ons, dan delgt Hij onze overtredingen uit om Zijns Naams wil, niet wij; dan rechtvaardigt Hij ons, niet wij onszelf; dan wederbaart en heiligt Hij ons, niet wij onszelf; dan richt Hij met ons Zijn eeuwig verbond op, niet wij met Hem; dan doet Hij ons alle dingen ten goede medewerken. Dan is Hij niet onze Medewerker, maar worden wij medewerkers Gods door Zijne genade; Hij heeft lief en stort Zijne liefde in onze harten uit, en wij smaken Zijne liefde en hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad; Hij werkt in ons het geloof en wij gelooven; Hij geeft ons de gave des vertrouwens en wij vertrouwen; Hij plaatst ons midden in den strijd, strijdt dóór ons en vóór ons, en wij strijden en lijden uit genade; Hij doet ons in Zijne overwinning ingaan en wij overwinnen; Hij leidt en wij wandelen; Hij sterkt ons en wij staan. . . .

De God Jakobs tot onze Hulpe!

Het wil zeggen, dat wij door genade van de partij des levenden Gods zijn!

En dat we ons daarvan bewust zijn!

En dat we in dat bewustzijn leven, wandelen, worstelen, lijden, overwinnen. Dit toch wil het zeggen, dat we dien God Jakobs tot onze Hulpe hebben. Niet slechts, dat Hij onze Hulpe is. Dat is Hij altijd. Dat is Hij van al zijn volk. Dat is Hij dag en nacht. Dat is Hij, of we ons van die hulpe van den God Jakobs bewust zijn of niet. Doch zoo is niet de gedachte van den tekst. Dit is reeds duidelijk uit het "welgelukzalig". Daarin toch ligt reeds opgesloten, dat we ons van die hulpe van den God Jakobs bewust zijn, dat die

hulpe een machtige, *de* machtige factor is geworden in heel ons bewuste leven. Maar dat ligt ook in het laatste gedeelte van den tekst, dat ons hetzelfde zegt als het eerste gedeelte met andere woorden en uit een ander oogpunt: wiens vertrouwen op den Heere zijn God is!

Dat is het: den God Jakobs tot zijne hulpe hebben.

Op den Heere, den onveranderlijken Jehova, als zijn God zijn vertrouwen te stellen!

In stilheid op Hem wachten!

Zijne hulpe verbeiden!

De Heere onze Hulpe!

Welgelukzalig!

Zalig *is* hij, niet *wordt* hij, die den God Jakobs tot zijne hulpe heeft!

Zalig nu, in 't midden der wereld, midden in den dood, te midden van het lijden dezes tegenwoordigen tijds.

Want immers, er is in de belijdenis, dat we den God Jakobs tot onze Hulpe hebben een tegenwoordige, een reeds verwerkelijkt, een ook thans ervarene zaligheid, eene blijdschap en vreugde, een geluk, dat transcendeert boven alle dingen, die gezien worden, dat overwint over alle machten der duisternis en des doods. Want die God Jakobs is onze Hulpe geweest en Zijn sterke arm heeft ons verlost! Hij heeft ons geholpen uit zonde en dood, en heeft ons de gerechtigheid en het eeuwige leven geschonken uit genade. En die gerechtigheid en dat leven zijn de onze thans, worden door ons ervaren, genoten, te midden van zonde en dood, maken ons welgelukzalig met eene zaligheid die door niets ons kan worden ontnomen, die geheel van alle tijdelijke dingen onafhankelijk is, die blijft tot in der eeuwigheid!

Welgelukzalig!

Nu, in dit tegenwoordige leven, met al zijn kommer en ellende, met al zijn worsteling en lijden.

Want, wie zijne Hulpe heeft in den God Jakobs, is zalig in het besef van een volkomene veiligheid te midden van dreigende gevaren en woedende vijanden. Vele zijn de gevaren. Duizenden vijanden omringen ons. Wereld en satan, verleiding en vervolging, zonde en eigen vleesch, duisternis en dood bedreigen ons. Hoe zullen we dan ontkomen en overwinnen? Maar de God Jakobs is onze Hulpe, Hij de Almachtige, die den hemel en de aarde gemaakt heeft, de zee en al, wat in dezelve is. Alle macht is Zijne, ook die der vijanden, ook die der hel en des doods. Welgelukzalig is hij, die den God Jakobs tot Zijne Hulpe heeft!

Hij heeft de overwinning!

Is meer dan overwinnaar ook te midden van den strijd!

Halleluja!

H. H.

EDITORIALS

Dr. Hepp Over De Algemeene Genade

II. Loochent Ds. de Graaf de Gemeene Gratie?

Het is voor ons, die vierkant staan tegenover de leer der gemeene gratie en al haar implicaties, niet gemakkelijk om een oordeel te vormen en helder te formuleeren over den aanval van Dr. Hepp op degenen, die door hem worden bestreden ten opzichte der gemeene gratie.

Om te beginnen met des schrijvers aanval op Ds. de Graaf, zou het b. v. veel gemakkelijker zijn voor ons om te oordeelen, indien we, op grond van hetgeen door dezen leeraar en door zijn criticus wordt geleerd, beslist partij konden kiezen. Stond de zaak zoo, dat het boven allen twijfel verheven was, dat Ds. de Graaf de gemeene gratie loochent, beslist leert, dat genade altijd particulier is, terwijl Dr. Hepp zich op goede gronden vlak tegenover hem stelt, dan ware de zaak niet zoo moeilijk. Doch dit is m. i. juist niet het geval. Het komt mij voor, dat Ds. de Graaf staat, waar van weerskanten de kogels vliegen. Het gevolg is, dat, terwijl de *Standard Bearer* op dit punt tegenover Dr. Hepp staat, Ds. de Graaf ook niet door ons te verdedigen is. En het is zelfs niet onmogelijk, dat we tot de conclusie moeten komen, dat de voorstelling van laatstgenoemde principieel nog gevaarlijker is dan die van Kuyper's gemeene gratie, die door Dr. Hepp onvoorwaardelijk als de gereformeerde wordt aanvaard.

We zijn het niet eens met Dr. Hepp.

En ook kunnen we ons niet vinden in de voorstelling van Ds. de Graaf.

We beginnen dan met de bespreking van de voorstelling van den Amsterdamschen predikant. En we gaan in deze bespreking uit van de vraag: loochent Ds. de Graaf werkelijk de algemeene genade?

Dr. Hepp meent van wel. Hij keert zich in zijn brochure ten minste tegen verschillende elementen in Ds. de Graaf's beschouwing, die de grondslagen van de leer der gemeene gratie loswrikken.

Wat leert Ds. de Graaf op dit punt?

Ik geloof, dat Dr. Hepp hem tamelijk objectief en volledig voorstelt in zijn brochure, zoodat we hem hierin veilig kunnen volgen. De beschouwing van Ds. de Graaf wordt weergegeven in de volgende stellingen:

"1. Genade is in de Schrift de gunst Gods, zij het verbeurde gunst. Het woord drukt een verhouding uit, in welke God zich tot de menschen stelt. Genade staat tegenover toorn. Ze wordt door God in Zijn verbond alleen aan de Zijnen geschonken, want in genade geeft God Zichzelf. Zoo moet de term 'algemeene genade' verworpen worden. Wel is er te spreken van een zekere goedheid, die God aan de ongeloovgen toont.

"2. De gunst of genade, die door het Eeuwige Woord ons geschonken wordt, beheerscht de structuur der gansche wereld. In het Eeuwige Woord, dat de onderhouder is der verbondsgemeenschap, vindt ze haar bestand. Dan moet ook nu haar bestaan rusten in de genade, die God den Zijnen in den Christus schenkt. Van een zoogenaamde algemeene genade, die niet haar grond vinden zou in het kruis van Christus kan geen sprake zijn. Dit kon reeds uit Joh. 1:1-18 afgeleid worden, het wordt echter in Kol. 1:12-20 letterlijk gezegd.

"3. Hierbij is verondersteld, dat door den zondeval de gemeenschap tusschen God en mensch ganschelijk verbroken werd, en die gemeenschap door den Christus alleen in het verbond der genade werd hersteld. Daarmede staat in verband, dat van een Vaderschap Gods over alle menschen naar de Schrift niet kan gesproken worden.

"4. De genade of gunst gaat in logischen zin aan de natuur vooraf, daar de gansche schepping door de gunst in het Eeuwige Woord bestaat. Men moet dus niet vragen naar de verhouding van natuur en genade, want dat zou de gedachte wekken, dat de genade supernaturalistisch bij de natuur bijkwam. Men dient te vragen naar de verhouding van genade en natuur.

"5. Men kan dan ook niet onderscheiden tusschen tweeërlei terrein, een onderbouw van algemeene genade, waarin geloovigen en ongeloovigen zich te zamen bewegen, en een bovenbouw van bijzondere genade, die alleen voor geloovigen toegankelijk is.

"6. In de goedheid, die God om Zijn verbond in Christus met de geloovigen nog bewijst, is veel, dat hen huns ondanks leidt en ten deele verlicht. Toch ligt in hun leven de tendenz om zich met dien zegen van God vrij te maken." Dreigende Deformatie IV, 18, 19.

Er is in deze stellingen veel, dat grond schijnt te bieden voor de conclusie, dat Ds. de Graaf zich in de juiste richting beweegt, dat hij feitelijk de algemeene genade loochent en dat hij metterdaad handhaaft, dat de genade Gods particulier is. Hij leert immers, dat genade alleen in het verbond en aan Gods volk geschonken wordt. Hij verwerpt de term "algemeene genade". Hij wil van een algemeen Vaderschap Gods niet weten. En ook wordt de onderscheiding tusschen twee "terreinen" verworpen.

Zoo verwerpt Ds. de Graaf ook de voorstelling van tweeërlei verbond, het verbond der genade in Christus met de uitverkorenen en het verbond der gemeene gratie met de goddelooze wereld als zoodanig, zooals het werd geleeraard door Dr. A. Kuyper Sr. Dat het verbond met Noach een ander verbond is dan het genadeverbond wil hem niet aan. Hij schrijft:

"Is er eenerzijds een verbond in Gods bijzondere genade, gelijk dat in de moederbelofte is geopenbaard, en o.a. met Abraham is vernieuwd, en anderzijds een verbond in Gods algemeene genade, namelijk het zoenen. Natuurverbond met Noach na den zondvloed? Of

is er slechts van één verbond sprake? Wanneer men spreekt van tweeërlei genade zal men ook spreken van tweeërlei verbond, en het Noachitisch verbond als een verbond van Gods algemeene genade aanmerken. Dat verbond is immers, zoo argumenteert men, opgericht 'tusschen God en tusschen alle levende ziel van alle vleesch, dat op de aarde is' (Gen. 9:16). Het belooft alleen tijdelijke weldaden, zooals bewaring der aarde voor een nieuwe catastrophie door het water, en bescherming van het menschenleven tegen mensch en dier. Toch klopt deze voorstelling niet met de feiten. Dit verbond is opgericht in verband met het offer, dat Noach bracht na den zondvloed. 'En de Heere rook dien liefelijken reuk, en de Heere zeide in Zijn hart: Ik zal den aardbodem voortaan niet meer vervloeken om des menschen wil'. Gen. 8:21. *Dit verbond rust in het offer*, dat alleen kan zijn het offer des geloofs aan Gods bijzondere genade in den Christus, het offer, dat alleen gebracht kan zijn in de gemeenschap des geloofs aan het offer van den Christus. God belooft wel *schijnbaar slechts tijdelijke zegeningen*, maar de gansche cultuur, die dan in die tweede wereld na den zondvloed opnieuw beginnen moet, moet zijn in de vreeze des Heeren en *in het geloof aan den komenden Christus*. Dat blijkt uit de *profetie* van Noach, waarin de zonde van Cham, waardoor de ongerechtigheid van voor den zondvloed weer dreigde te gaan beheerschen, wordt gevloekt, en waarin het geslacht van Sem in het middenpunt wordt geplaatst. *God vernieuwde na den ondergang der wereld in den zondvloed Zijn ééne genadeverbond*, waarin de redding der wereld is beloofd, en gaf daartoe de belofte van een nu niet meer door een catastrophie afgebroken ontwikkeling der wereld tot het einde toe. De vraag rijst hier, of God dan in het verbond der genade de gansche wereld, alle menschen, zelfs de dieren en de visschen opnam. *In den Christus eigende God Zich inderdaad de gansche wereld weer toe*, niet slechts in dien zin, dat de redding van het organisch geheel der wereld (bij het uitvallen van heel veel individuen) vaststaat, maar ook in dien zin dat *alle schepselen op aarde in de zegeningen van dat ééne genadeverbond deelen*. De Christus is het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt. Hij is een verzoening voor de zonde der geheele wereld". Dreig Def. IV, pp. 21, 22.

Het verbond met Noach is metterdaad *het* verbond Gods in Christus. Hiervoor is niet alleen het offer van Noach bewijs, maar hiervoor zijn de bewijzen in heel de Schrift overvloedig. Dr. Hepp noemt dit een ongewone verklaring van het Noachitisch verbond. Ze is echter niet minder ongewoon dan die van Dr. Kuyper. Reeds Petrus van Maestricht zag in het verbond met Noach niets anders dan het verbond der genade, zooals we vroeger reeds uitvoerig hebben aangeetoond. En Dr. Hepp staat zelf zeer zwak in het ontzenuwen van de argumenten, die Ds. de Graaf bijbrengt voor zijne verklaring, terwijl hij

zelf geen enkel argument aanvoert ten bewijze, dat het verbond met Noach een verbond met alle menschen, met de goddelooze wereld als zoodanig is. Zie hiervoor pp. 36 en 37 van zijne brochure. Wel merkt Dr. Hepp op, dat de leer der algemeene genade met de beschouwing, die we van het Noachitisch verbond hebben niet staat of valt. Maar wie Dr. Kuyper's *Algemeene Gratie* leest, krijgt toch wel eenigszins een anderen indruk.

We hebben het echter thans nog niet over Dr. Hepp's critiek, maar over de voorstelling van Ds. de Graaf. En dan kan het niet worden ontkend, dat er in die voorstelling veel is, dan ons aantrekt, en dat op het eerste gezicht zou doen vermoeden, dat hij werkelijk de algemeene genade loochent.

Wie echter scherper toeziet, bemerkt al spoedig, dat dit niet het geval is.

Wat Ds. de Graaf, voorzoover hij zich heeft bezig gehouden met de kwestie de gemeene gratie, feitelijk doet is drieërlei:

1. Hij verwerpt den *term* "algemeene genade".
2. Hij handhaaft *principieel* en *materieel* de leer der gemeene gratie.
3. En hij zoekt de leer algemeene genade te fundeeren in Christus en in het verbond der genade.

En ook in deze beschouwing is niets nieuws. Ten onzent ontwikkelde b. v. wijlen Prof. F. M. Ten Hoor reeds dezelfde gedachte.

Laat mij dit mogen toelichten en bewijzen.

Dat Ds. de Graaf den term "algemeene genade" verwerpt, is duidelijk reeds uit de eerste stelling. Hij zegt zelfs letterlijk: "zoo moet de term 'algemeene genade' verworpen worden." En ook: "van een zoogenaamde genade, die niet haar grond zou vinden in het kruis van Christus kan geen sprake zijn". En in de verklaring van die stelling zegt hij: "Er is m. i. slechts te spreken van eenerlei genade, die tot de wereld uitgaat om Christus' wil".

Dit beteekent echter volstrekt niet, dat Ds. de Graaf met den term ook de *leer* der algemeene verwerpt. Het tegendeel is waar. We beginnen dit reeds te vermoeden, wanneer hij in de eerste stelling zegt: "Wel is er te spreken van een zekere goedheid, die God aan de ongelooovigen toont". En nogmaals in de zesde stelling: "In de goedheid, die God om Zijn verbond in Christus met de geloovigen nog bewijst, is veel, dat hen huns ondanks leidt en verlicht".

En dit wordt volkomen duidelijk, wanneer we daarbij ook verschillende verklaringen bij die stellingen lezen. Ds. de Graaf schrijft: "Genade in den zin van gunst is dan ook te onderscheiden van liefde. Een vader kan een kind dat met hem gebroken heeft, nog wel liefhebben, en het is ook mogelijk, dat hij zijn hand nog niet van dat kind aftrekt en het op verschillende wijzen weldoet, maar zijn gunst kan noch mag tot dat kind meer uitgaan. (zie ook Rom. 11:28). Zoo zegt de Schrift dan ook, dat God de ongelooovigen nog op velerlei wijzen weldoet, dat Hij hun Zijn lankmoedig-

heid en goedertierenheid toont; zelfs moet uit Matt. 5:45 in verband met 44 worden afgeleid, dat Hij nog Zijne vijanden liefheeft, maar van gunst, van genade voor de ongeloovigen weet de Schrift niets. . . . Wat die goedheid Gods voor alle menschen betreft kan over de vraag of ze er is, dus geen verschil van meening bestaan". Dreig. Def. IV, pp. 19, 20.

Het is wel duidelijk, dat Ds. de Graaf er verre van is, om hetgeen "algemeene genade" wordt genoemd te verwerpen, ook al wil hij het geen genade noemen. Voor ons maakt het hoegenaamd geen verschil of ge spreekt van "algemeene genade" of van "algemeene goedheid" of goedertierenheid, lankmoedigheid, liefde. Hoe kan iemand het in het licht der Schrift handhaven, dat het principieel verschil maakt of men spreekt van genade, of van goedertierenheid, liefde, lankmoedigheid? Al deze begrippen zijn in de Schrift op het allernauwst aan elkander verwant. Dat God den mensch wel goedertierenheid kan bewijzen, zonder hem daarin Zijn gunst te schenken, zal ook Ds. de Graaf niet kunnen handhaven. De distinctie laat zich voor ons bewustzijn niet maken; en is in de Schrift zeker niet gegrond. En evenmin als de Schrift ooit spreekt van Gods genade voor de goddeloozen (verworpenen), evenmin spreekt zij ooit of ergens van Gods goedheid, goedertierenheid, lankmoedigheid, liefde in betrekking tot de goddelooze, verworpene wereld. Het is waar, dat men uit sommige plaatsen der Schrift zulk eene goedheid Gods ten opzichte van de goddeloozen kan afleiden, als men ze op zichzelf beschouwt. Doch wil men ook die enkele plaatsen in het licht der gansche H. Schrift verklaren, dan blijft er van zulk eene exegese niets over. Overal en doorgaans leert de Schrift precies het tegenovergestelde en dat wel in de allers sterkste en duidelijkste termen. Zij leert, dat God den verworpen goddelooze van eeuwigheid haat, dat Hij op hem vergramd is, dat Hij elken dag op hem toorn, dat Zijn aangezicht tegen hem gekeerd is, dat Zijn vloek in zijn huis is, dat Hij hem verderft en ook alle voorspoed in dit leven tot zijn verderf doet uitloopen, hem op gladde plaatsen stelt en in eeuwige verwoesting stort. Nog nimmer heb ik een voorstander der algemeene genade ontmoet, die al deze Schriftuurplaatsen ook maar met een vinger wil aanroeren. Hij weet er eenvoudig geen raad mede. Doch ik hoop hierop terug te komen, wanneer de beschouwing van Dr. Hepp aan de beurt van bespreking komt. Thans bedoel ik slechts duidelijk te maken, dat Ds. de Graaf, ofschoon hij den *term* "algemeene genade" verwerpt, de leer der gemeene gratie volkomen handhaaft.

Welnu, die leer der algemeene genade, of algemeene goedheid, liefde, goedertierenheid, etc. zoekt Ds. de Graaf te fundeeren in het verbond der genade en in het kruis van Christus. Ze is voor hem geen naderking van eene oorspronkelijke scheppingsverhouding, van eene verhouding waarin God tot den mensch stond in den staat der rechtheid, doch een "uitlooper" van

het verbond Gods in Christus met de Zijnen. Zoo lezen we:

"Is deze algemeene goedheid een voortzetting, zij het in beperkte mate, van het oorspronkelijk welbehagen, dat God eens tot Zijn heilige schepping deed uitgaan, of is ze een uitlooper van die genadige liefde, waarmee God Zich om Christus wil weer wendde tot de in zonde gevallen wereld? Anders gezegd luidt die vraag zoo: Heeft God op het oogenblik, dat de wereld in zonde viel Zijn volkomen vloek, dien Hij gedreigd had, tijdelijk opgeschort, en heeft Hij door een zekere gunst, die Hij haar niettegenstaande de zonde bleef schenken, den loop van de zonde in aller leven tijdelijk gestuit, of was op het oogenblik van den zondeval de wereld voor God volkomen weg, verloren in schuld, en heeft Hij Zich in vrije genade weer gewend tot die verloren wereld, en door Zijn nieuwe eeuwige gunst in Christus niet slechts de Zijnen willen redden, maar ook een tegenstroom gegeven in aller leven en daardoor de macht der zonde in aller leven tijdelijk teruggedrongen?" Dreig. Def. 23.

Men ziet ook uit deze vraag, dat Ds. de Graaf niet de algemeene genade zelf loochent, ofschoon hij haar anders wil noemen. Daar is wel een zekere gunst, genadige liefde of wat dan ook, die van God tot alle menschen uitgaat. En er is ook wel een stuiting der zonde, een "tegenstroom in aller leven". De vraag voor Ds. de Graaf is slechts: hoe is deze goedheid Gods te verklaren? Waarin is ze gegrond? Hij antwoordt hierop als volgt:

"In het eerste geval is de vraag naar den grond niet te beantwoorden. God handhaaft, zoo stelt men dan, nog iets van Zijn oorspronkelijk welbehagen. Op grond waarvan doet Hij dat? Kan Hij zonder meer, buiten den Christus om, dat is, zonder Zijn verzoening, zegenen het leven, dat onder den vloek ligt? De Schrift stelt toch sterk op den voorgrond, dat God Zijn goedertierenheid nooit verheerlijkt ten koste van Zijn gerechtigheid". Dreig. Def. IV. p. 23.

Hier ziet Ds. de Graaf wel het licht. En indien hij werkelijk de algemeene genade loochende, dan had hij hier gezegd: en daarom kan er van geen goedertierenheid Gods sprake zijn voor de goddelooze, verworpen wereld. Maar hij wendt zich in een andere richting:

"Toch wordt", zoo gaat de Graaf verder, "door sommigen volgehouden, dat de algemeene genade is van God almachtig, van den drieëenigen God, dus ook van den Zoon als 'Scheppingsmiddelaar' (een term, die niet te aanvaarden is), maar niet van den Christus. Wel geeft men toe, dat die algemeene genade in verband met den Christus staat, in dien zin, dat ze er is vóór den Christus, dat is om de bijzondere genade gelegenheid te bieden, haar zegen te geven tot redding van het volk Gods, maar ze is niet *om* en *door* den Christus. Zoo is men bezig te verzwakken de Schriftuurlijke gedachte, dat er geen genade is zonder verzoening. . . . Geheel anders staat het, wanneer men die algemeene

goedheid ziet als een uitlooper van de genadige liefde, waarmee God Zich in Christus tot de gevallen wereld gewend heeft. God gaf Zijn liefde dan weer tot de wereld om Christus wil, Die als haar Hoofd optrad. Die liefde zocht dan wel in de eerste plaats Zijn ge-roepen en verkoren volk. Voorzoover echter en zoo-lang zij, die Hem niet vreezen, nog leven in verband met deze wereld, die in den Christus weer haar Hoofd vond, gaat Gods liefde ook tot hen uit. Dan heeft die algemeene goedheid dus wel degelijk haar grond in het kruis van Christus". p. 23, Dreig. Def. IV.

Natuurlijk vergist Ds. de Graaf zich in dit laatste. Hij krijgt ook op deze wijze geen "liefde Gods", die ook tot de goddelooze wereld uitgaat en die in het kruis van Christus gegrond is. Hij bedriegt zich en zijn lezers met schijn. Doch daarover later. Duidelijk zal nu wel zijn, dat het er wel verre van is, dat de Graaf de algemeene genade loochent. Hij loochent den *term*, hij behoudt de leer, en hij tracht haar de fundeeren in Christus en het genadeverbond, in plaats van haar te verklaren als eene nawerking van de oorspronkelijke scheppingsverhouding.

Daarom wil de Graaf in het verbond met Noach ook het genadeverbond zien. Ook hij, evenals Kuyper, wil algemeene genade (goedheid, goedertierenheid, etc.) uit dit verbond afleiden. En hij doet het als volgt:

"Hoewel God echter in Zijn genadeverbond de red-ding der gansche wereld bedoelt, en ook alle schepselen in de zegeningen van dat verbond deelen, is het in den Christus slechts opgericht met Zijn volk, met de geloovigen en hun zaad, zoodat slechts zij in verbondsgemeenschap met Hem leven en de teekenen van die verbondsgemeenschap ontvangen. Er is in dat ééne verbond der genade dus wel tweeërlei kring, de kring dergenen, die in het verbond staan en in de verbondsgemeenschap deelen, en de kring dergenen, die, die van het verbond der genade slechts enkele weldaden ontvangen".

Het is dus wel duidelijk, dat Ds. de Graaf de alge-meene genade wil handhaven, schoon hij haar met een anderen naam noemt; en dat hij hierin van Dr. Kuyper verschilt, dat terwijl deze God een apart vriendschapsverbond laat sluiten met de goddelooze wereld buiten Christus, gene de algemeene goedheid wil af-leiden uit het verbond der genade.

Wij zeiden reeds, dat Ds. de Graaf zich vergist, als hij meent, dat het hem gelukt is een grond te vinden voor de algemeene genade (goedheid, liefde, goedertierenheid) in het verbond der genade en in het kruis van Christus. Immers is Christus het Hoofd der uit-verkorenen en van hen alleen. Hen en hen alleen ver-tegenwoordigde Hij in Zijn dood en opstanding. Daar-om is Hij dan ook voor hen en voor hen alleen gestor-ven. Verdienste ligt er in het kruis van den Heiland dan ook niet voor iemand anders. Daarom zal het nie-mand ooit gelukken om duidelijk te maken, dat er ook voor den verworpene weldaden, zegeningen Gods ver-

diend zijn door het lijden en sterven van den Christus. Ook het verbond met Noach, schoon het alle schepselen omspant in organischen zin genomen, sluit toch de ver-worpenen volkomen buiten.

Wij zijn het met Ds. de Graaf niet eens.

Het zwak van heel zijne voorstelling ligt o. i. daar-in, dat hij zijn standpunt in den tijd inneemt. Hij gaat niet terug op de predestinatie met verkiezing en ver-werping. Onze vaders deden dit wel, met name als het ging over *genade*. Ook Calvijn, en vooral ook Augustinus, sprak nooit over de genade Gods zonder terug te gaan op de predestinatie. Ds. de Graaf doet dit echter niet. Hij spreekt dan ook niet van ver-korenen en verworpenen, maar doorgaans van gelcovi-gen en ongeloovigen.

In nauw verband hiermede staat ook, dat Ds. de Graaf zonder onderscheid in *de dingen* van dit tijde-lijke leven *weldaden, zegeningen* Gods ziet, en dus in die dingen Gods *goedheid, liefde, goedertierenheid* meent te moeten opmerken. Als God aan allen regen en zonneschijn, spijs en vroolijkheid, het tijdelijke le-ven en alle dingen daartoe noodig schenkt, dan meent hij, dat dit liefde en goedertierenheid Gods is. *Hij ziet niet, dat er in en door die dingen en in verband met die dingen een werking van Gods eeuwige goeder-tierenheid en genade in Christus uitgaat op den ver-koren kern in verband met Christus; terwijl er tevens eene werking van toorn en verbolgenheid uitgaat op den verworpen en goddeloozen bolster in verband met alle tijdelijke dingen.*

En toch zoo stelt de Schrift de dingen steeds voor.

Dat dit werkelijk zoo is, hopen we aan te toonen, als we Dr. Hepp's verdediging van Kuyper's voorstel-ling tegenover die van de Graaf bespreken.

Thans was het er ons slechts om te doen, om aan te toonen, dat wij van Ds. de Graaf vooralsnog geen steun moeten verwachten. Het kan zijn, dat hij later nog tot inzicht zal komen, dat hij ook op zijn tegen-woordig standpunt niet kan blijven staan. En we ho-pen dat ook van harte.

Er was echter voor Dr. Hepp geen oorzaak om a-larm te blazen.

Het wordt wel een beetje erg, als men verketterd moet worden, niet slechts wanneer men ronduit de leer der algemeene loochent, maar ook als men tracht een andere voorstelling van haar te geven, dan door Kuyper werd geboden.

De leer der algemeene genade is zelf geen Gerefor-meerd dogma. In onze belijdenisschriften komt ze niet voor. In de "kleine overblijfselen" gelooven we allemaal.

En Kuyper's *gemeene gratie* zit zoo vol contradic-ties, dat ge er geen gereformeerd dogma uit zoudt kun-nen vormen.

Dr. Hepp had beter kunnen zwijgen over deze zaak.

H. H.

Wat Anderen Zeggen

Het is ons onmogelijk alles, wat in de Nederlandsche bladen wordt geschreven over de jongste brochure van Dr. Hepp weer te geven. Dit zou al te veel ruimte innemen in ons blad. Overtuigd zijnde echter, dat onze lezers belang stellen in het oordeel der Nederlandsche theologen zullen we een uittreksel uit verschillende artikelen maken.

Dr. Schilder is in *De Reformatie* bezig met een reeks artikelen onder het kopstuk "Prof. Hepp's misverstand en inzake de algemeene genade" en onder den subtitel: Prof. Hepps ongereformeerde verbondsbeschouwing". Dit bedoelt dus meer dan een verdediging te zijn; het is een tegenaanval. Het eerste deel dezer artikelen loopt over de vraag of het verbond monopleurisch (eenzijdig) of ook dipleurisch (tweezijdig) is. De kwestie wordt door Dr. Schilder zelf gesteld als volgt:

Terecht wijdt Prof. Hepp aan het verbond enkele bladzijden, als hij zich zet tot den aanval op wat ik over de "gemeene gratie" schreef. Helaas is hij in dit beslissende stuk het gereformeerde spoor bijster; en waar het verbond het vraagstuk grootendeels beheerscht moet ik wel met dit thema beginnen. In het citeeren zal ik hier en daar zelf spatiëeren, zonder het steeds te vermelden. De kwestie is deze.

Mijnerzijds was opgemerkt, dat het "werkverbond" (van het "genadeverbond" zeide en zeg ik hetzelfde) één-zijdig of mono-pleurisch is in zijn ontstaan, doch twee-zijdig of dipleurisch in zijn bestaan. Dat beteekent ongeveer dit: het verbond tusschen mensch en God is alleen mogelijk, kon alleen ontstaan, doordat God, geheel en al uit vrij welbehagen, tot den mensch kwam, hem stelde in het verbond, en van Zijn kant deze relatie dacht, en opende. Maar, zoo ging en ga ik dan verder: als het verbond er dan eenmaal is, krachtens die beschikking en dat vooroptreden van God, dan heeft het verder twee partijen, God en mensch; die twee partijen zijn samen actief, binden elkander, en daarin is het verbond tweezijdig, di-pleurisch.

Tot mijn niet geringe verwondering beweert Prof. Hepp, dat dit gevoelen afwijkt "van de beste Gereformeerde theologen uit den bloeitijd" (bl. 73). "De Gereformeerde dogmatiek" — zoo zegt hij — "kende slechts een werkverbond, dat van het begin tot het einde eenzijdig was, d.w.z. van God alleen uitging en door Hem alleen werd in stand gehouden" (73/4). "Dit maakt" z.i. "een essentieel bestanddeel uit van de Gereformeerde

schriftuurlijke leer". "Wie het werkverbond, al is het dan ook in zijn bestaan en voortbestaan, tweezijdig maakt, haalt onzuivere lucht naar binnen" (74).

Moet nu deze hoogleeraar optreden als patroon van gangbare meeningen? En het woord "progressief" vermenigvulden? Maar hij wijkt, in deze afwijzing van het dipleurische verbond, af, zoowel van Bavinck als van Kuyper. En de vroegere gereformeerde dogmatiek weerspreekt hij in het aangezicht. Hij kent ze niet eens, al doceert hij dogma-geschiedenis; gelijk uit het woordje "slechts" blijkt.

Dr. Schilder beroept zich op verschillende theologen uit den vroegeren en lateren tijd, om te bewijzen, dat zijne voorstelling, dat het "werkverbond" weliswaar monopleurisch is in zijn oorsprong maar dipleurisch in zijne voortzetting op de dogmatisch-gereformeerde lijn ligt, en dat Dr. Hepp hier de afwijker is.

In nauw verband hiermede had Dr. Hepp zijn Kamper collega beschuldigd, dat deze het begrip "medearbeider Gods" overspande, hierop te veel nadruk lei, dit begrip te eenzijdig opvatte. Hierover schrijft Dr. Schilder als volgt:

En nu de beteekenis van dit alles?

We komen daar nog op terug, want er zit aan deze kwesties nog meer vast, dat het probleem der algemeene genade raakt. Voorloopig lijkt me dit de winst van deze lange bespreking:

Prof Hepp klaagt, dat ondergeteekende de gedachte van den mensch als medearbeider Gods "overspant", d.w.z. ze te hoog aanslaat. Ik heb nu aangetoond, dat hij ze "onderschat"; niet "overspant", doch "ontspant". "Het werkverbond" door God alleen in stand gehouden? De mensch geen "eischen en beloften"? De mensch geen tegen-paerstatie leverende?

Het is grondig mis, het is in strijd met de gereformeerde theologie. Het is geen progressie, doch acute achteruitgang, betreurenswaardig verlies in de gereformeerde verbondsl eer. Het is niet "in het oude spoor vooruit", doch op een verkeerd spoor achteruit.

Geen wonder, dat Prof. Hepp mij van overschatting van de idee van den mensch als Gods medearbeider beschuldigt. Krachtens zijn ditmaal ongereformeerde uitgangspunt kan hij niet anders; wie de gedachte van den "medearbeider Gods" eerst (practisch) op nul noteert, vindt 1 of 2 of 3 altijd te veel. Maar hij blijft dan ook schommelen tusschen

“overspanning” en “onderschatting”. Hij leert niet met de volle waarheid vollen ernst maken. Waarom kon Prof. Hepp mijn aanpak van het probleem van het mede-arbeider Gods zijn bij het moment van het dipleurische verbond niet recht doen? Omdat hij in dit toch wel kardinale punt de oude gereformeerden niet goed las. Laat nu ieder, die hier “toeschouwer” is, voorzichtig zijn, en niet spelen met vuur. Deformatie in de verbondsleer is geen zaak, om haastig over moeilijkheden heen te loopen, en eens toe te kijken, hoe het gaat met. . . . een steekspel.

Ik heb dit alles niet gezocht; maar wie van confessioneele geschillen spreekt, zal antwoord hebben. De Gereformeerde kerken mogen weten, wat ik op haar kathedr doceer, ik laat Prof. Hepp niet tusschen haar en mij komen met een naamlooze brochure.

Eindelijk beschuldigt Dr. Schilder zijn Amsterdam-schen collega ook van afwijking van de gereformeerde lijn, wanneer deze ontkent, dat het genadeverbond in “het verlengde” ligt van het “werkverbond”. Wel is Dr. Hepp volgens Dr. Schilder niet duidelijk in zijne voorstelling op dit punt, zijn er bij hem allerlei tegenstrijdigheden en verwarde voorstellingen te vinden, maar dit ééne schijnt wel duidelijk: Dr. Hepp ontkent ten eenenmale, dat het ééne verbond in het verlengde van het andere ligt. En daarover schrijft Dr. Schilder ten slotte het volgende:

Plaats nu het genadeverbond ons voor geen enkele verplichting van het verbond der werken (III, B)? En moet dat voortaan gereformeerd heeten? Maar hoe hebben dan de oudere gereformeerden onophoudelijk kunnen betoogen, dat de wet van den Sinai een soort van korte saamvatting was van de eischen van het werkverbond? Ze zijn op dit punt zeer onklaar; maar in die onduidelijkheid komt te sterker voor den dag, dat zij den inhoud van den dekalog (de tien geboden) zagen als zakelijk identiek met de eischen van het werkverbond. Er was inderdaad verschil onder hen over de vraag, wat tot de “bloot-natuurlijke verhouding” behoorde (afgewezen door Vos, en door mij), en wat tot het positieve gebod (opzettelijk door God gesteld). Dit blijve thans rusten. Ik leg vast, en dat is voor dit punt genoeg, dat Prof. Hepp de cultuurverplichting met zoo veel woorden heeft gerekend te behooren tot het werkverbond. Maar dan vloeit ten overvloede ook nog daaruit voort, dat ze ook begrepen is in de tien geboden, wil men althans de meening van Prof. Hepp verbinden met die der gereformeerden van alle mogelijke tijden.

En doet Christus nu iets anders dan ons uit kracht der rechtvaardigmaking weer terugvoeren tot de gehoorzaamheid aan de tien geboden, en dus tot wat zakelijk reeds in het paradijs geëischt was als verbonds-eisch?

Men zij voorzichtig met den regel: wij zijn niet onder de wet, maar onder de genade. Het gevaar van cultureel antinomianisme ligt hier voor de deur. En dat is dreigende deformatie, juist op dat punt, waarop Kuypers levenswerk reformatie gebracht heeft.

Hier ligt dan ook de wondeplek van ons gereformeerde leven bloot: Kuypers heeft tot leerlingen gehad, ik zeg niet van de beste (want dat is van een groep te lichtvaardig gezegd), maar wel van de ijverigste, in juist diegenen, die thans door de professoren Hepp en Kuypers worden aangeduid als oproepers van den “boozen tijd” (de broeders worden kwaad, als een ander ook zegt, waar het op staat. . . .) Naar mijn meening hebben een deel dergenen, die Prof. Hepp bestrijdt, op dit punt Kuypers levenswerk begrepen, en ook getracht, verder te komen. Nu roept Prof. Hepp: dreigende deformatie. Maar hijzelf vertoont er de symptomen van: denkt men zijn beweringen consequent in, dan ligt het gevaar van cultureel antinomianisme voor de deur: hij verbindt toch de uitspraak: “niet onder de wet, maar onder de genade”, met die van III, B en IV, A. O neen, ik zeg niet, dat hij antinomiaan is; daarvoor is de eenheid te moeilijk vindbaar in zijn uitspraken. Maar dat hij het gevaar opent, dat geloof ik wel.

En daarom, als bij Prof Hepp zich alles toespitst in de bewering; het eene verbond niet in het verlengde van het andere, dan zeg ik: wel degelijk in het verlengde. Dat is natuurlijk iets anders dan: van gelijke herkomst; iets anders ook dan: op gelijk niveau; maar dat behoef ik een hoogleeraar niet expres te verzekeren. Wedergeboorte is geboorte “van boven af”, maar ligt toch in het verlengde der geboorte. Dit inzake herkomst. En wat het niveau betreft: de trappen van een bordes liggen niet op gelijke hoogte, wel ligt de hogere in het verlengde van de lagere, en omgekeerd. Wat herstelt, moet trouwens in het verlengde van het te herstellen gaan liggen; anders kan het niet herstellen. Ik verzoek Prof. Hepp nu weer niet te beweren, dat ik, sprekende van “herstel”, niets anders dan dit herstel ken. En ik zou me verheugen, als hij toegaf, dat hier het heele probleem van natuur en genade open ligt: indien hetgeen herstelt niet ligt in het verlengde van hetgeen herstelling vraagt of behoeft, hoe zal dan de

gereformeerde, Kuypersaansche verhouding van natuur en genade zijn te redden?

Ds. H. Algra is van oordeel, dat in de discussie over het monopleurisch of dipleurisch zijn van het verbond de heeren "wel wat langs elkaar heen redeneeren". En hij vindt dat een gevaarlijk verschijnsel. Zijn opmerkingen in de *Leeuwarder Kerkbode* laten we hier volgen:

Prof. Hepp kan er niet over klagen, dat van zijn brochures geen notitie wordt genomen. Prof. Hepp strijdt tegen "het gevoelen"; zij, die hem antwoorden, zijn minder vaag, "Het gevoelen", dat is een door Prof. Hepp geconstrueerde spoorwagen met vele coupe's. In die coupe's plaatst hij dan menschen, met wie hij het op het een of ander punt, b.v. over de pluriformiteit der kerk, of de algemeene genade, of de verhouding van ziel en lichaam, of de twee naturen van Christus, niet eens is. De geheele wagen heet: "het afwijkend gevoelen", en alle reizigers in alle appartementen hebben een kaartje naar hetzelfde station Deformatie. In naam der liefde doet Prof. Hepp, als of hij geen der reizigers bij name kent.

Niet alleen eigenaardig, maar ook gevaarlijk is evenwel het verschijnsel, dat de verschillende scribenten wel wat langs elkaar heen redeneeren. Vooral bij de leer van het Verbond komt het uit. De termen twee *zijden*, twee *partijen*, twee *deelen* worden in die discussie gebruikt op een wijze, die verwarring dreigt te stichten. Wij hebben althans sterk den indruk, dat hier bepaalde terminologieën tot een schibboleth worden gemaakt. Met de conclusie: wie het anders *formuleert*, is niet Gereformeerd. Terwijl het toch moeilijk is over de *zaak* een diepgaand meeningsverschil te ontdekken.

Mij althans lijkt het zoo, dat de stand van het vraagstuk meer aanleiding geeft tot den voorslag: laten we samen zoeken naar een bevredigende formulering van wat we op grond van de H. Schrift samen belijden, dan tot de stelling: wie mijn formulering niet aanvaardt, is on-Gereformeerd. Waarbij men ook in het oog moet vatten, dat de termen van een bepaalde *dogmatiek* niet het einde van alle tegenspreken geacht kunnen worden.

Dit is ook het oordeel van Ds. Tollenaar in de Kerkbode van Den Helder, die zich uitlaat als volgt:

Als Prof. Hepp op allerlei detail-kwesties ingaat en de beschouwing van Ds. de Graaf uiteenrafelt en hem allerlei meeningen in den mond legt, krijgen we sterk den indruk, dat

Ds. de Graaf het daar totaal niet mee eens zal zijn. Als deze heeren eens met elkaar hadden gepraat, geloof ik dat deze brochure gevoegelijk achterwege had kunnen blijven.

In de tweede plaats krijgt Prof. Schilder een beurt. Ook deze is het niet eens met wat Prof. Hepp zegt, dat hij leert, en heeft daar in "De Reformatie" al blijk van gegeven.

Prof. Hepp beschuldigt zijn Collega Schilder, dat hij het accent verlegd heeft. Prof. Schilder zou tegen de gangbare meening der Geref. dogmatici in, leeren, dat het Werkverbond dipleurisch (tweezijdig) is terwijl Prof. Hepp leert, dat dit verbond monopleurisch (eenzijdig) is. Nu heeft Prof. Schilder duidelijk geschreven, dat het Werkverbond in zijn oorsprong monopleurisch is. Het heeft in God zijn ontstaan, maar toen het er eenmaal was, kreeg het een dipleurisch karakter. Immers elk verbond heeft twee deelen, anders kan het geen aanspraak maken op den naam-verbond. Inderdaad hier is Prof. Hepp de plank mis, want Kuypers en Bavinck hebben er precies zoo over geschreven als Prof. Schilder schrijft.

Ook aangaande "de medewerking" krijgen we den indruk, dat beide heeren geheel langs elkaar heen redeneeren. Evenmin begrijpen we waarom Prof. Hepp appél aantekent tegen de opvatting van Prof. Schilder, dat het genadeverbond een voortzetting in zekeren zin, zou zijn van het Werkverbond. Dat geloof ik ook.

Ds. Rietberg schrijft in "De Wachter", dat Prof. Hepp zeer zwak is in zijn Schriftbewijs. De eenige text, die tegen Prof. Schilder aangehaald wordt is Filip. 2:12 en 13, waar gezegd wordt, dat het God is, die in ons werkt het willen en het werken naar zijn welbehagen. Het spreekt vanzelf, dat Prof. Schilder dit Schriftwoord ten volle aanvaardt en daarop zelfs den nadruk legt. Prof. Hepp beweert dan ook niet, dat Prof. Schilder iets leert, dat hier tegen in gaat, maar beweert alleen: "Het *alles* werken door God ontvangt bij het critisch gevoelen (d.i. Prof. S.) te weinig klemtoon. Dat is alles. Was het nu de moeite om daarvoor zooveel stof op te jagen? En te spreken van "Dreigende deformatie?" Ons Gereformeerd publiek krijgt den indruk, dat we hier te doen hebben met het beruchte "odiumologicum". Dat is onwaardig, en voor de wereld belachelijk.

De Synode heeft een Commissie benoemd om de z.g.n. "leergeschillen" te onderzoeken. Wat zou het verstandig zijn, als de elkaar bestrijdende geleerden nu beiden maar eens

ophielden met schrijven en eerst de zaak eens grondig met elkaar bespraken. Dit gepolemiseer lijkt ons volkomen nutteloos.

In het *Friesch Kerkblad* vinden we een gunstiger oordeel over de brochure van Dr. Hepp. De schrijver, Ds. H. Veldkamp, is van oordeel, dat Dr. Hepp op overtuigende wijze heeft aangetoond, dat de door hem bestredenden afwijken van de Schrift en de Gereformeerde belijdenisschriften. Hoe iemand, die onbevooroordeeld de brochure van Dr. Hepp leest, dit kan oordeelen is mij een raadsel. Waarom zullen we later aantonen. Ds. Veldkamp schrijft als volgt:

De reeds gestorven gewaande brochurenreeks van Dr. Hepp is dan toch met dit geschrift uit zijn asch herrezen, waarover ik mij verblijd. Er zijn anderen die er over treuren, en hoewel ik die droefheid niet deelen kan, zal ik ze daarom niet veroordeelen. Het zal in deze onvolmaakte bedeeeling wel zoo blijven, dat de een bezingt, wat de ander verfoeit en omgekeerd. Het eenige wat in deze brochure niet al te duidelijk is, is de beschouwing van het "critisch gevoelen", maar dit kan den auteur moeilijk als fout worden aangerekend. Voor de rest moet de heldere betoogtrant van dezen magister bewonderd, terwijl naar mijn meening overtuigend wordt aangetoond de afstand die er is tusschen de "critiek" eenerzijds en de Schrift en de Geref. symbolen anderzijds. Behalve bestrijding die over 't algemeen rustig gehouden is — hier en daarin lichtelijk spottend — bevat zij ook verschillende positief-op-bouwende elementen, die de waarde verhoogt. De vraag, wie in 't eerste, en wie in 't tweede deel dezer brochure bestreden wordt, baart geen enkele moeilijkheid. De critiek zelve zal zeer waarschijnlijk nog niet overtuigd zijn. Ofschoon het een heele toer zal worden om het complex van argumenten die bijgebracht worden te weerleggen, mag men toch belangstellend uitzien naar den nog wijzere, die dit alles wegredeneert.

Van precies het tegenovergestelde gevoelen is Ds. J. M. Spier die in *De Reformatie* het volgende schrijft:

We zouden in de tweede plaats aantonen, dat de methode, die Prof. Hepp in deze brochure hanteert, aprioristisch is, d.w.z. dat zij uitgaat van een verkeerd apriori, dat haar uitgangspunt niet deugdelijk is.

Wie voor het volk wil duidelijk maken, dat de KERK dreigt te verworden, mag niet tevreden zijn aleer hij heeft aannemelijk gemaakt, dat er in de kerk van Christus opvattingen zijn binnen gedrongen, die met het

WOORD VAN GOD ten eenenmale onverenigbaar zijn en daarom ook tegen de belijdenis ingaan.

Maar wat doet Prof. Hepp nu? Hij toont aan, dat er tegenwoordig onder ons enkele opvattingen gevonden worden, die niet in allen deele overeen komen met de GANGBARE DOGMATIEK. Zeker, Prof Hepp tracht ook Schriftbewijzen te geven, doch het Schriftbewijs is niet alleen sober en zwak, HET ONTBREEKT ZELFS OP CARDINALE PUNTEN. De methode die wordt toegepast is feitelijk deze: zoodra is aangetoond, dat een stelling niet overeenkomt met wat onder ons geruimen tijd is gangbaar geweest, dan wordt daaruit de conclusie getrokken: "in de Schrift is alzoo dit gevoelen niet verankerd". Het werkelijk Schriftbewijs blijkt hier bijzaak te wezen, omdat de gangbare dogmatiek door Prof. Hepp als een normatieve grootheid wordt voorgesteld. En dit is m.i. de kernfout van de methode, waarvan de auteur zich in deze brochure bedient, dat Schrift en dogmatiek stuivertje wisselen; dat de dogmatiek niet wordt voorgesteld als een subjectieve grootheid, die altijd aan de goddelijk norm onderworpen blijft, doch die — met normatieve waardigheid bekleed — haar veroordeelend vonnis uitspreekt over elke gedachte, die in haar systeem niet past. Ik ben er volkomen van overtuigd, dat Prof. Hepp deze methode onbewust gebruikt, maar daar blijft ze even verwerpelijk om. Achter dit geschrift schuilt een verkeerd apriori, dat helder moet onderkend worden om werkelijke deformatie-dreiging van ons kerkelijk leven af te wenden, eer het te laat is.

We gelooven, dat de schrijver het eerlijk meent, als hij zegt, dat het zijn streven is "niet om af te stooten, maar om te winnen". Evenwel, met dit winnen is bedoeld iemand winnen voor een bepaald dogmatisch standpunt, iemand winnen voor een bepaalde wetenschappelijke overtuiging, voor een wetenschappelijk systeem, dat uiteraard — ook al zou het door allen aanvaard zijn — subjectief blijft, onderworpen aan den norm van Gods Woord en daarom steeds weer te normeren. Maar hoe loffelijk het ook is iemand voor z'n eigen en anderer systeem te winnen, het is heel iets anders dan iemand te overtuigen van zijn kerk-deformeerende dwaling. En deze twee dingen nu loopen bij Prof. Hepp door elkaar, alsof het eenerlei is.

Het komt mij voor, dat van beide zijden, voorzoover als we tot dusver de discussie hebben kunnen volgen, wel gezegd kan worden, dat de dogmatiek wel

een beetje de plaats inneemt van de exegese. En ik begin ook te vreezen, dat er zooveel stof wordt opgejaagd, dat het eigenlijke onderwerp, de algemeene genade, straks zoek raakt. Maar we zijn nog niet aan het einde en we zullen dus maar afwachten en het beste er van hopen.

We willen voor ditmaal onze bloemlezing besluiten met een uittreksel uit een artikel van de hand van Dr. G. Keizer in de *Geldersche Kerkbode*:

Bij de verschijning van de eerste brochure deed het mij smartelijk aan dat, terwijl wij stonden midden in het teeken van de herdenking van de *Reformatie* van '86, en ons opmaakten met innigen dank en vreugde in het hart het eeuwfeest van de geboorte van den *Reformator* Abraham Kuyper te herdenken, de titel luidde: *Dreigende Deformatie*. Deze scheen mij te forsch. .

De lezing nu van deze vierde brochure, die over *De Algemeene genade*, heeft mij versterkt in mijn gevoelen dat Prof Hepp zich wat te sterk heeft uitgedrukt. Noemt hij niet zelf het eerste critisch gevoelen "eene uitglijding"?

Ik wil niet ontkennen dat de bestrijding van het tweede critisch gevoelen op mij den indruk heeft gemaakt scherper van accent te zijn, hoewel de geleerde auteur zich als taak zag gesteld de leer der algemeene genade tegen "afbraak" te beschermen en verzekert dat "het leed spoedig vergeten en de blijdschap van velen volkomen zou zijn, indien de critische gevoelens (derhalve de beide bestreden gevoelens. K.) besloten den afbraak te staken."

Daar Prof. Hepp nadrukkelijk verklaart dat hij in deze brochure geen moeite deed "het te bemantelen, dat de besproken critische gevoelens ons stellen voor een *confessioneel* geschil", en zijn hooggeleerde de zaak als zoo ernstig ziet zullen allen, die in dit opzicht met hem instemmen, ook wel geen bezwaar hebben tegen den titel *Dreigende Deformatie*.

Het heeft iets van een dissonant in deze gedenkjaren te lezen van *Dreigende Deformatie*; ja we werden zelfs opgeschrikt toen kort daarop van andere zijde reeds werd gewezen op *Philosophia Deformatata*.

Ik las Prof. Hepp's vierde brochure met aandacht. De hooggeleerde maakt het den lezers zoo gemakkelijk hem te volgen in de behandeling van het betrekkelijk ingewikkeld verschil van meening. Zijn stijl is helder. Zijn betoogtrant zoo logisch en in den toon schijnt Prof. Hepp mij toe niet gezondigd te hebben tegen het besluit der synode inzake

polemiek: "in alles de geboden bescheidenheid teederheid, voorzichtigheid en zelfbeheersching te zullen betrachten".

Voor al in de wederlegging van het eerste critisch gevoelen dunkt mij dat Prof. Hepp aan dezen wensch heeft voldaan.

De lezing van deze brochure kan opheldrend werken, en derhalve besluit ik met de verzekering te geven dat ik blij ben met haar verschijning en dies de lezing daarvan ten zeerste aanbeveel.

Dit laatste oordeel is nogal voorzichtig en bezadigd.

Het moet echter heel wat veranderen, zullen de synodale deputaten, waartoe ook Dr. Hepp en Dr. Schilder behooren, de volgende synode der Gereformeerde Kerken in Nederland met advies dienen over de kwestie der algemeene genade.

Zooveel is thans wel reeds duidelijk.

H. H.

IN MEMORIAM

The consistory of the First Protestant Reformed Church of Grand Rapids hereby wishes to express its sympathy to our brother consistory member, Brother E. Harkema in the loss of his wife,

MRS. E. HARKEMA

May the Lord of all grace comfort the brother and his family in their sorrow with the assurance in their hearts, that all things work together for good to those that love God.

The Consistory of the First Prot. Ref. Church,

H. Hoeksema, Pres.

G. Stonehouse, Clerk

IN MEMORIAM

The consistory of the Protestant Reformed Church of Grand Haven, Michigan hereby wishes to express its sincere sympathy to our fellow consistory member, Mr. R. De Young and his family in the recent death of his father,

MR. DE YOUNG

May the God of all grace speak to their hearts words of consolation, and apply this affliction to their spiritual well-being. May He cause them also to glory in tribulation, knowing the hope set before them.

In name of the consistory,

Rev. M. Schipper, Pres.

Mr. A. Peterson, Clerk.

Grand Haven, Mich.

Forgiveness Received

Ps. 32:1, 2.

Of the forgiveness of sins.

I believe in the forgiveness of sins. That is the confession of the Church of the Living God. In it lies the admission of the corrupt condition of the sinful heart—the testimony of a wounded soul. Of sin, not simply as an objective fact, or as a matter of dogmatical knowledge, as the result of what one may have learned from others, no, but knowledge of self as an actual experience. The knowledge that creates sorrow and humiliation, of shame and unworthiness. For the knowledge of one's sin is at the same time an accusation of his own conscience and the realization of his own depraved nature. Totally depraved, born in utter wickedness and corruption and therefore incapable of doing any good by nature. This knowledge of sin is the cause that we know that sinners incur the wrath of God, bringing down upon them the eternal damnation according to the righteous judgment of Him, Who cannot tolerate sin and sinner in His holy presence.

Thus to acknowledge that within myself I have nothing but evil inclinations and the inability of doing any good. Indeed, this is the testimony of a wounded soul — healed by grace alone.

Sin is always present, it wounds and even after being healed, leaves an imprint. How many are the scars left behind after the wounds are healed? Yes, the wounds are healed, but the mark remains as a gentle reminder. No one less than David tells of this fact when he cries out 'For I acknowledge my transgressions: and my sin is ever before me'.

Often we hear someone say, we must forget if we shall forgive. That is impossible. To forgive does not imply to forget, for when we forget we could not possibly remember that we have forgiven. God never forgets, be it true that He always forgives while not forgetting the sins of His own.

A healed heart and cleansed conscience are of great importance. True, it is always preceded by the knowledge of sin and corruption, but if that knowledge is a matter of the heart, the other, the forgiveness, will follow.

When people speak of their sins in such a way, that sin is the most prominent in their lives — when they play their sins up, speaking about their sins continually — their sin did not make such a great impression upon them. Just try to tell them what their sins are and you find out. The true knowledge of sin keeps one humble. We must never consider it a healthy sign when someone seems to delight to tell about his former sins and wants others to know them in minute detail. The pious cloak must not be mistaken for the heartfelt sorrow. Besides, there is no joy in the knowledge as such, but alone in the fact that sin committed is forgiven, once and forever. For, sin once forgiven

will never be imputed again. God's forgiveness has eternal value, because that forgiveness is of divine origin and eternal duration. In the world we find people who are supposed to have forgiven one another, but low and behold they will again speak and act as if it was never meant.

Whereas the poet of this Psalm knew his sins were forgiven, his exuberant cry is to be understood. In a threefold way he considers himself blessed. Blessed, because his transgression is forgiven. Blessed, because his sin is covered. Blessed, because the Lord imputeth not iniquity. And if the question were asked, who is this man? he answers, in whose spirit there is no guile.

Hence, blessed when the earmarks of grace are present.

To understand how horrible sin is, Scripture presents to us quite a number of descriptions, that as a rule is expressed in our language, in the one word sin. The first word here is transgression. What is it to transgress? Here, as elsewhere, the word means departure. Departure from a given point, where one must start from. In the world the modern conception of sin is, that man does things in his ignorance. He is the victim of his environment, of a faulty education. Under the influence of his surroundings he became what he now is. The atmosphere he lived in was not for the better, but for the worse. The man of the penal institution will define the cause of the present day of evil, from one or all of the above given notions. Listen when such men speak and they will agree, that sin is to depart from a given point, the law. Sure, man is lost, but he is not hopelessly lost. He is the victim of circumstances over which he has no control, therefore he departed from the right track. He wandered away from the right path, but man's circumstances once changed will change the man. Thus speaks the man in charge of the greatest penitentiary of our land.

Scripture never presents sin to us in that way. The departure from the right path is done intentionally and therefore is considered an act of rebellion. All man's actions are premediated and he knows what he is doing. It is never so that he does anything against his will, but in all he does he delights, yea, even boasts about his sins and prides himself with them. No one is able to put forth an excuse. This is evident when he is placed before the Word of God. Whenever *the way* is shown he revolts and what was hidden before is brought out by the Word.

Thus we find the true character of sin in daily life as portrayed in God's Word. All sin is a departure from God. Not simply a transgression of the Law, but from the Lawgiver who revealed His divine will in that Law. Hence, this turning away from Him is a turning away from His fellowship, that is from the source of life and light. Because man, as he is by nature, finds his pleasure in darkness, in the things contrary to God's will and His very Being, he cannot

and will not walk in the way pointed out to him. He stands in opposition over against God's majesty and beauty, His life and salvation, being the enemy of God. Therefore, whereas separation of the Fountain of life became a fact through sin, sin spells death and the sinner finds himself in darkness, misery and under the curse of Him from whom he parted: and that eternally.

On the other hand, sin in connection with man, means to convey the idea that it is a missing of the aim. This word both in the Old and New Testaments express the same idea. Missing in making an error, or, a little more plastic, to blunder. All man's energy and effort run opposite of what they ought to do. In order to understand this more clearly, we must remember what man's chief end in and with all things should be. That end is to glorify God. The purpose of creation was, that when God created him good, and after His own image, in true righteousness and holiness, the Lord did so, that he might rightly know God as his Creator, heartily love Him and live with Him in eternal happiness to glorify and praise Him (Heidelberg Catechism). For even as man was created through God so also was he to live unto Him. And in doing so man would have peace, rest, happiness and salvation. And in missing this mark, man is struck with God's hot displeasure and receives payment for his sins. That are his wages. The wages of sin is death in the all comprehensive sense of the word. Whether he likes it or not, that payment he receives as the reward for his sins. Not reaching the mark and the goal set before him, he nevertheless receives that which is in harmony with his aim. Sin will reap its own fruit and bring its own wages. Once more, it is not left to the wishes of the sinner whether he shall receive his reward, he must receive and shall accept. And he receives physically and spiritually and just the opposite of what he expects. Physically and spiritually both, because he is created body and soul, which constitutes the one man. He is a slave of sin and therefore is paid the wages of that slavery. Sin always bears its own reward and brings to the goal set before him in harmony with what God has decreed as the full payment for sin.

Moreover, sin is also presented and actually is, to twist something. To wring one's self from the straight path. His way, his life in all its actions, is crooked. Thus presented sin refers to the thinking and willing and acting. It is all twisted and crooked. While the divine measuring rod is laid down for him, to direct and guide him in his way, man is not concerned about it. Not so, that the will and mind of man become or are inactive for a certain length of time, but to the contrary, the seemingly dormant, inactive will and mind of the sinner become very much inactive, and the sinner very much alive, when placed in contact and brought face to face with the Word of God. (And for

that matter with the revelation of God in nature). Man always does one of two things, his way is to conform to the Law of God, so that he lives in harmony with God's perfect and straight line as drawn in the Word, revealing what his relation should be in the whole of his conduct, both in and outwardly — or he follows the dictates of his own foolish heart and false imaginations of the mind, being his own criterion. He is obedient and loves God, lives according to the Law of God, so that the Word is the rule, the map and the compass, the only guide for his life, or, he rejects it. Walking in darkness not knowing and not willing and therefore not able to reach that which is placed before him, and never to comply with the *sole* purpose of his creation and existence, is the horror of sin. We also know, sin becomes too often a word we are accustomed to hear so that we forget its meaning. Nevertheless, whenever grace is operative in the heart, we will speak concerning sin as our sin and our verdict concerning our sin coincides with the verdict of our God. Peculiar is it not, that by nature man distorts the real meaning of sin and that the child of God is always in agreement with whatever his God has to say about it? Well, that is not strange is it? He receives grace in the way of humble confession of his sins and how could he ever ask for it if his God did not open his eyes for it, that sin is so exceedingly horrible? A mere theory will never create in him the desire to get rid of his sin and corruption, but grace does. Sin must be forgiven and not before will the saint have peace, rest, joy and salvation. The poet tells us that God has indeed done so to him.

Forgiven? Is it possible?

Often we hear, I forgave but cannot forget. Evidently, what was once forgiven bounces right back into the mind and seemingly the question is in order, if I cannot forget, did I really forgive? Hence, while words may be plentiful, facts, also in this case, seem to speak louder than words. Now it is a fact, that not to forget means often not to have forgiven. And it is also a fact, that all things are before the eyes of the Lord and that He remembers His people always, so also He remembers sin. But in remembering the sins of His people, He, in lovingkindness does not remember them in His wrath. Why not? Because He looks at His people in Christ Jesus, the Son of His eternal love. And to behold them in the light of the perfect obedience and sacrifice, the sin which the Lord never forgets are paid for with the blood of the Redeemer. A perfect atonement was the payment for the horrible sin of the world. Thus it is to be explained, that while the sins of His people are never forgotten, yet He remembers them not in anger, for the sins of Jacob are forgiven and the iniquity of Israel atoned.

The second word is to cover. The covering of sin presupposes, that sin is from a moral-ethical point of view something foul and abominable. It suggests that

what is deteriorated. When the best is spoiled the odour of it becomes unbearable. We turn our heads away from it for its smell is nauseating. So it is with our sins. Our confession is that our sins are loathsome before God. Hence, considering that He is the Holy One, without corruption, we acknowledge that He cannot have fellowship with us. We forfeited that communion and know there is no fellowship possible, unless sin is forgiven and taken away. But He covered the sin of His people. Their sins are taken away, because the Saviour covered them. The covering here is a sealing of our sins, so that the terrible odour does not reach His nostrils anymore. Even as in sealing the fruit in cans is for the purpose that no foreign elements may spoil the fruit, although sin must first be taken away, after it is taken away from our lives, no longer the odour of corruption becomes manifest as the domineering power of our lives, but the sweet smelling savor of a godly walk and conversation.

That is the case with God's people, is it not? They confess, they are sinners abominable in the sight of God and rotten to the core. But their Saviour, wrought in them the new life through His Spirit. Therefore, they no longer are like the others, but live the new life that is from above. And walking in newness of life they are a sweet smelling savour unto God Triune. In them and with them He dwells and they rejoice in His presence.

The poet expresses the forgiveness also in the judicial sense. Says he, blessed is the man unto whom the Lord imputeth not iniquity. This last word gives us the idea of an account. There is a charge of innumerable debts that must be paid. And the debts are written in red letters on the left side of the ledger. The fact is that we have written our sins in capital letters. They are a strong, overwhelming evidence against us. People making debt will often make the best of promises, but instead of keeping them are bold enough to increase their debt, until payment becomes impossible. The sinner does the same thing. He will make up his mind and settle the account. Sometimes he admits there is a debt to be sure, but he will try to do better. Instead, he increases his debt daily. That is the reality when it comes to considering our sins. Our debt we cannot pay, but to the contrary will increase it daily. The Lord sees our sins, and the only way to get rid of them is by the way of forgiveness, of the covering of the full payment of the same, so that through the one perfect sacrifice our account is settled to the full. Hence, when the debt is paid to the full, the highest tribunal must declare such a man righteous.

Is this all possible??!!

God who never forgets forgives??

Yes, for He covered the sin of His own and has no charge against them.

He places their sins upon the Son of His eternal

love. Sin is atoned and paid for to the full. Even while He remembers their sins, He also remembers the price paid for them. Because He is righteous but also gracious, that is why He is not angry when He remembers their sins "In Zijn toorn gedenkt Hij des Ontfermens"; and "De Barmhartigheid roemt tegen het oordeel".

There is therefore now no condemnation to them which are in Christ Jesus.

That also excludes the theory that forgiveness is for all. Forgiveness is not the result of contrition and humble confession of sin. Objectively, 'all things are of God, who hath reconciled us to Himself by Jesus Christ, and hath given to us the ministry of reconciliation; to wit, that God was in Christ, reconciling the world unto Himself, not imputing their trespasses unto them; and hath committed unto us the word of reconciliation'.

In the Son of His right hand, God, out of sovereign grace, predestinated His people. Hence, that Son is the covering for their sins, blotting out their transgressions, and their sins are not imputed unto them.

Subjectively, they know their sins, not merely intellectually, but spiritually. Their knowledge is a personal, inward knowledge of *their* sin, *their* transgression, *their* iniquity. It is the heart that feels sorry and they confess: Against Thee, o Lord! I have sinned. The cry of the prodigal son and the publican is theirs: The child of God face to face with the Father.

In their Spirit there is no guile. Meaning, there is deceit, fraud, deception in such a spirit. Such people do not cover up, nor do they try to hide their sins. Heart and soul are turned to the Lord. To cover does not help nor will it bring relief. That man brings them before the Lord and it is his earnest prayer to know more about his sins, and to know his sins. He prays 'Search me, o God, and know my heart: try me, and know my thoughts: and see if there be any wicked way in me, and lead me in the way everlasting'. That man wants to get rid of his sins and brings them as they are before the eye of Him whose all-searching eye beholds all things. And the deeper the penitence that much more the desire to be cleansed in the inner man. Not resting until the reassuring words are his: Thy sins are forgiven, covered and blotted out. They want in the preaching of the Word to hear their names called, so that they may know who they are. For even as God does not forget but forgives so also His children not forgetting but confessing praying to be delivered of all their sins and to receive that forgiveness as promised in the Word.

That is their blessedness.

The fulfillment of the one desire to be like unto Him, who called them from the darkness of sin to the light, in order that they may live unto Him.

Forever!

W. V.

The Matter Of The Unions

It is with a feeling of deep gratitude that I read this paper to you to-night. And that for more than one reason. In the first place, this is so as a matter of course. It is always expected of our ministers that they lead the people of God and that leadership, if at any time, is very necessary in our present day and age. More and more the world would swallow us up alive and with regard to the Unions this is very concretely the case. This can be easily proven from their utterances. We are told by members of the Union that membership in the Union does not and will not interfere with one's political and religious views. Which shows clearly that the object of the Union is to enroll among her members also the church-man. In such a condition and state of affairs I take great pleasure to lead you aright, to shed light on the matter of the Unions. For the Lord has enjoined me by His calling to feed and to keep the flock of God which He has purchased with His own blood. In the second place, I am very thankful that you have requested me to read this paper and therein to lead you, while you knew my stand in this matter. You know that I take a very definite stand against the Unions, that is, against membership in the Union by those who call themselves Christians. I have no fight against the Union as such, neither against the worldling who joins the Union. I do not judge the world. God will judge and He does judge those who are without. We as Church of Jesus Christ are called upon to judge those who are within. Now, while you stand in this matter, you ask me to read a paper on this matter and this fact makes me glad. It shows that you wish to hear more of my stand and the ground on the which my conviction is built.

My stand is that no Christian can join the Union and retain his good name and standing in the Church of Jesus Christ on earth. It is my holy conviction that membership in the Union is the same as a divorce from the Lord Jesus Christ. And I will prove it.

In the first place, the Christian cannot join the Union and remain on good terms with the Almighty, because when he joins he must make an oath or give a written or spoken pledge that he will be true to the principles which are embodied in the Constitution of the Union. We hasten to add that we have not seen the Constitution, nor do we know the contents of this pledge literally. It is well-nigh impossible for us, the elders of the Church of God, to get these constitutions, pledges or oaths for our inspection and judgment. The members of the Union may not show them to us. This in itself constitutes a ground for censure. It is an admission on the part of the Union that her works are the works of darkness. The child of the light comes to the light so that his works may be approved by God, men and angels. But the child of darkness remains

in the darkness so that his works may not be found out to be darkness indeed. But it makes really no fundamental difference. Whether we have these constitutions, pledges, etc. or not, we have the testimony of members of the Church of Christ that they have to pledge allegiance to the constitution of the Union when they join. Doing this the child of God sins grievously because it is the same as stepping from the sphere of light into the sphere of darkness and that willingly. And by his oath or pledge he becomes henceforth absolutely responsible to all the Union stands for and does. To mention one thing: by his oath or pledge he confesses that henceforth he expects all salvation in the struggle of labor and capital from man, mere man. In this connection, listen to this expectation from an excerpt of the Preamble of the Constitution and By-laws, which rule the Local Unions and District Councils of the A.F. of L.: "Alone and without help we can do nothing; but united there is no power which we may not and dare not openly challenge and defy". What Christian, I ask, dares to take this wicked language on his lips? Does it not mean spiritual suicide for anyone who takes this speech for his own? And you do when you make the pledge or utter the oath of allegiance.

Secondly, a Christian cannot join the Union because in so doing he also approves the use of strikes in order to exert power against Capital.

What is a strike? The United States Bureau of Labor defines the strike as follows: "a strike is a united refusal to work by a part or all laborers of a certain firm or firms in order to obtain compliance to a certain request of the employees." So that the strike is simply the use of force in order to obtain justice. The question arises: Is it wrong to quit working for a certain firm? And the answer is simply: of course not. But the strike is not so simple as all that. Remember that the strike of the employees is not simply quitting your job. No, but you quit your job and at the same time you claim this same job for your very exclusive own. You do not quit in order to get another job. But you quit unitedly in order to force the employer to cede to your demands. It is the use of force to obtain righteousness. And no Christian may ever do this. And he may not because the Bible tells him so. James 5 gives us the oft-repeated picture of the employer who holds back the rightful wage of the laborer. But at the same time we read that although the bosses have condemned and killed the just, he doth not resist him. That clause describes how we ought to stand overagainst the wicked employer. If he holds back our wage, we may not use force against him, but after we have told him that God shall avenge us, we do not resist. And we do so for the simple reason that God is the Judge and He shall avenge us. It is in good hands. For that reason it is my conviction that the Christian may not join the Union for in so doing he approves the use of strikes. And he will also be called

out on a strike when the great bosses of the Union and the majority of his fellow unionists deem it necessary. Some will say: I do not approve of strikes either and I will use my speech and my vote against all strikes. But I would answer: that makes no difference at all because the majority rules and you have pledged yourself to abide by the majority rule. And besides, your standpoint is really very low indeed if you reason thus. For although you are against strikes, you nevertheless enjoy the fruit of all the past strikes in a high wage which the Union assures you and which usually is the reason also why you join. I have less respect for the man who is a union member but who will not strike than for the Union member who does strike. The latter is consistent, in his evil.

Thirdly, a Christian cannot be a member of the Union, because of the evil of picketing which is entailed in his membership of the Union. Imagine, if you please, a child of God who has unitedly laid down his work, has walked out of the shop, and now he parades before the shop and hinders those who would go in and work. I do not defend the so-called scab, but I do attack the idea that a Christian would lower himself to stand before the shop which he voluntarily left and by word and wicked deed hinder others to go to work. And do not say that you would not lower yourself to go and stand in the picket-line for you have promised to abide by the principles of the Union and also here holds the argument that you become a hypocrite if you will take the fruits of the picket-line and would refuse to walk the way that begets such high wages. Neither would the Union allow you to abstain from picketing.

Fourthly, we may not become members of the Union, because of the boycott which is always following the strikes and picketing. No Christian has the right to boycott the articles and products of his fellow creature with the avowed purpose to bring him low. It is in direct contradiction to the law of God which enjoins love for God and love for our neighbour. It is the expression of hatred for the neighbour. The Bible enjoins us to heap fiery coals upon the heads of those that hate us. How then can a Christian condone and connive in the boycott?

In the fifth place, the Christian cannot join the Union because of the closed shop which is the ideal of the Union. I ask you in all earnestness, what will become of us, who are convinced of the evil of Unionism if you help the world to bring the closed shop to all branches of industry? The result will be that we will not find place for the hollow of our feet. You, a Christian, will be jointly responsible for the state and condition of affairs described in Revelation, that we shall not be able to buy or sell unless we have the mark of the beast. And do not say that this is not rightfully applied for this condition is threatening now and here. The time is very near that if we will continue to refuse

to become members of the Union, we will have to beg for bread and water. And it is caused by continued unifying of all labor and industry and the closed shop. If all the shops and places of work become closed, I ask you, where will we then go and find work? And the Christian who lowers himself to join the Union is jointly responsible for the utmost misery of the Church of Christ.

In the sixth place, a Christian cannot join the Union and retain his churchmembership because of the fact that he condones and joins in the class struggle. His very membership in the Union is a declaration of war against the forces of industrialists. He has become member of a body that practices the issues of spiritual death, that is, hatred against the neighbour. The Christian, on the contrary, is the peacemaker in the Blood of Jesus. His object is to unite, wherever possible on the basis of God's Word. But the Union takes issue against capital. The entire history of America of the last four decades as far as labor and capital are concerned is commentary of this statement. There is in some instances a bloody war on. And shall we take sides in this struggle? We, who are baptized in the name of the God of peace? God forbid. The right of might has the victory. Now this side wins, now that side conquers. And they count their victims that actually were killed in this strife by the thousands. How many, I ask you, are strongarmed and killed in the labor strife in Chicago alone? And shall we pay for all this bloodshed with our dues or shall we condone it by our membership and pledge? The commonwealth of America is sundered in twain in this respect and shall we be found on either side? Let no one think that we condone the wicked employers. We condemn them if possible much more than the employees. I am convinced that the wicked rich are much more to blame than the wicked poor laborers who have done their bidding and were used to pile up their riches. And God shall surely avenge even the wickedness that Capital has done against Labor. But this is my point: you and I, we stand away and above this struggling mass of the worldlings and take neither side. In as far as we suffer in this struggle, we suffer in silence and wait for God to avenge us. We suffer in silence but we testify for God and tell the rich tyrants that their day cometh. But we shall use only the sword of the Spirit. And not the use of might and force.

But the greatest reason of all why a Christian will not join the Union and should never join is this: the friendship of the world is enmity against God. We may not make common cause with the world, because the world hates our God. We will not be amalgamated with them because we love God. All the endeavour and strife of the world is hatred against God. In all their work and thinking they set themselves against God and His cause. Shall I then become one with them through my membership and joint responsibility who

become ripe in their hatred for everlasting damnation? No, a thousand times no, we will think of our wondrous heritage: the love of God's covenant life.

Suppose you meet your fellow Unionist before the throne of God in the judgment day. What will he have to say to you? He will curse your doublemindedness and say: Why did you join with us, thereby giving us the impression that what we did and stood for was righteousness and equity? And all the time you knew we were going to hell for this very thing our Union did and stood for? Why did you not warn us in the first place by refusing to join the Union? And secondly by your continual testimony against us? No, but you were after a high wage for which we are going to pay in hell yonder. And while that miserable soul of the worldling goes to his place in hell, you shall stand before the throne of God. And how shall you then be treated by God who is a consuming fire? You will have in your guilty hand the dollars of the Union wage; but also the joint responsibility for blood and tears of God's people; the conviction of having sinned grievously against love and righteousness; the cause of the slander of the precious Name. And Sodom and Gomorrah with all the Union members will condemn you.

And God will condemn you, unless you convert yourself, you who are guilty of this grievous sin.

Nay, brethren, you are the turtledove of God and for a time we will be spoiled by our enemies, but God give us courage to stand for our holy convictions, listening to our God who bids us continuously to depart from out of the midst of Babylon, lest we partake of her sins and also partake of her plagues.

And when we have suffered our portion of the misery and persecution here on earth; when we have sown love and righteousness with tears, the eternal harvest of God's love will be harvested by us. Then the dove will be decked with precious gold of Ophir, which shall shine and glisten because of the looks of love that beam from out of the midst of the throne where abide the God of our salvation from the Lamb of God.

I thank you.

(Read in the combined English and Holland Men's Societies of Redlands, California, December 2, 1937.)

G. V.

NOTICE CURATORIUM.

The Curatorium of our Theological School will meet D. V., Tuesday evening, January 11, 1938, in the basement of the Fuller Ave., Church building at 2:00 instead of at 3:00. Remember the change. The meeting will begin promptly at 2:00 in the afternoon.

The Curatorium,
Rev. L. Vermeer, Sec'y.

IN MEMORIAM

De Vrouwen Vereeniging der Protestantsche Gereformeerde Gemeente te Sioux Center, Iowa, werd op December 8 in rouw gedompeld doordat de Heere ons oudste lid,

MRS. HENDRIKUS PRINS

door den dood uit ons midden wegnam in den ouderdom van 81 jaar en ruim 10 maanden. Wij zullen haar missen, daar zij met veel genot voor haarzelf en voor ons, zeer getrouw met gaven en talenten de vereeniging bijwoonde. Maar wij mogen gelooven dat ons verlies haar gewin is. Niet alleen op haar ziekbed, maar ook in haar dagelijksche omgang kwam het uit op Wien zij vertrouwde en haar oog gevestigd was. De Heere trooste de bedroefde familie.

Namens de Vereeniging,

Mrs. J. Hamstra, Vice Presidente

Sioux Center, Iowa.

Mrs. B. Baartman, Secretaresse

IN MEMORIAM

On Monday, October 25, 1937, it pleased the Lord to suddenly take from our side our beloved husband, son and brother,

JOE SCHUT

at the age of 23 years.

Although we grieve and our hearts are deeply wounded, we trust that the grace of God will be sufficient for us to carry this particular cross.

The mourning family:

Mrs. Joe Schut

Mr. and Mrs. Jake A. Schut

Hudsonville, Mich.

Mr. and Mrs. Gerrit Lubbers

Byron Center, Mich.

Mr. and Mrs. Henry J. Holstege

Byron Center, Mich.

DEACON'S CONFERENCE.

A meeting of the Protestant Reformed Deacon's Conference will be held, the Lord willing, on Wednesday evening, January 19, 1938, at the Fuller Avenue Protestant Reformed Church. Rev. G. M. Ophoff will speak on the subject: "Responsibility of the Deaconate over against the Emeritus Minister"

All deacons of the Protestant Reformed Churches in Michigan, are kindly reminded to keep this date open. The retiring deacons, as well as the newly-elected, are cordially invited to attend this meeting. Let us one and all take advantage of this opportunity, to be instructed in the labor of this Priestly Office, and to mutually discuss this work. Remember the date and place, and may all the congregations be represented by a full number.

The Committee.

J. H. Kortering, Chairman.

Prof. Volbeda Jubilant

On the 25th of June, one Marinus Bouwman, a minister of the "Gereformeerde Kerk van Nieuwendam" was promoted at the Free University of Amsterdam to the degree of Doctor in Theology on the ground of a dissertation bearing the title, "Voetius over het gezag der synoden", that is, "Voetius on the authority of the synods". The treatise was criticized in "The Reformatie". If the critics (Dr. J. Van Lonkhuyzen and Dr. S. Greijdanus) quoted Bouwman correctly, (and there is certainly no reason to doubt that they did), than the view to the defence of which he (Dr. Bouwman) arose in his treatise is that the synod (classis), the same as the consistory, is a council of rulers of the church (the local congregation) that can, if need be, exercise all the prerogatives of the consistory, can thus expel from office ministers of the gospel, elders and deacons, and excommunicate obstinate members in full communion and even an entire congregation with its officebearers from the church of God and from fellowship with Christ. This is the view. In the series of propositions defended by the youthful doctor is found one — the seventh in order — that reads, "Er bestaat geen principieel verschil tusschen de meerdere vergaderingen (classis en synode) en den kerkeraad der plaatselijke Kerk". As translated this reads, "The major assemblies (classis and synod) and the consistory of the local congregation do not differ in principle". This, according to the doctor, being true, the aggregate of churches, synodically united is also "ecclesia instituta" and to this "instituta" (institution), as met in Synod (classis), the local congregation must subject itself in the same sense that it is the bounden duty of the congregation to be in submission to its own consistory. It is to the defence of this conception of synodical authority, that the doctor is addressed in his treatise. What he in addition sought to establish is that this conception was also that of Voetius. Now this conception of synodical authority is not new among us. It was taught for many years by the late Prof. Heyns at the Calvin Seminary, acted upon some years ago now by a classis of the Christian Reformed church (the classis Grand Rapids West, that on the ground of insubordination to classical authority, deposed from office two ministers of the gospel, together with their respective consistories) and thereupon, with a view to the doing of this classis, vigorously defended by the Rev. G. Hoeksema and Prof. Volbeda.

As could be expected, the treatise in question created somewhat of a stir among the brethren in the circle of the "Geref. kerken" of the Netherlands. On the occasion of Dr. Bouwman's public defence of his theses at the university, Dr. J. Van Lonkhuyzen declared (we learn this from the publication of his

dissent in "The Reformatie" for July 16, 1937) that he regards many of Dr. Bouwman's conclusions, as set forth in his propositions, and the direction in which they lead, very dangerous. They lead to hierarchy, is the conviction of Van Lonkhuyzen. In "The Reformatie" for the same date, Dr. S. Greijdanus expressed himself in the following vein (I translate) "The church Polity in this book (the book of Bouwman) is sheer hierarchy. True, not the papal hierarchy (Rome), nor Cathedral, p. 370, (Anglican church), but synodical. This, however, is merely a formal difference but not an essential distinction. We know this from the church history of our own and, when we think of 1834 and 1836. Rejection of the papal and the Cathedral hierarchy is not sufficient. The synodical hierarchy must be rejected as well, for it is no better than the others.

"I may therefore not do otherwise than earnestly warn our churches against a church polity as that of this book. That is a hierarchical set-up, a system of synodical hierarchy that in its application leads under the crushing domination of the exercise of a synodical violence, based on human claim to power". So far Greijdanus. This certainly is devastating criticism".

Prof. Volbeda of Calvin College seminary also read Dr. Bouwman's treatise. His appraisal of the book forms a rather lengthy article in "The Calvin Forum" for December 1937. From this article, one may learn that Prof. Volbeda is immensely pleased with this "literary firstfruit" of the "youthful" doctor. The closing paragraph of his article reads, "Dr. Bouwman's dissertation reflects a fine measure of credit upon himself; it is an honor to the university and in particular to the professor, Dr. H. H. Kuyper, under whose direction he prepared it; it is proof demonstrative, that God is blessing the Reformed churches of the Netherlands with superlative talent; and it is an invaluable help to all Presbyterians who wish to inform themselves reliably on one of the cardinal principles of ecclesiastical polity that has the sanction of Holy Writ, that commends itself to sanctified reason, and that has proved its practical merit in the century-long history of Reformed Churches everywhere". So far the professor.

One cannot but help being struck with amazement by the radical difference between the professor's appraisal of the treatise in question and that of Van Lonkhuyzen and Greijdanus. The professor is liberal to excess in his praise of the book. His article indicates that the contents of the book was relished by him and kindled in his soul a great joy. The professor must realize, of course, that his eulogies mark him as an ardent exponent of the propositions postulated, expounded and defended in the treatise. In the beginning of his article the professor tells us that,

"It is reported that the first gun of the battle that may develop into a protracted struggle, was fired at the academic trial of the aspirant to doctoral honors". "Others", the professor goes on to say, "have expressed themselves more guardedly". Then there are those "who prudently suspended judgment until the matter at issue has been threshed out more adequately". Well, the professor, certainly, was far from expressing himself guardedly when he penned down his reactions to the teachings of that treatise. And if to suspend judgment is in this case the mark of prudence, the professor cannot congratulate himself on his being a prudent man. The principles of ecclesiastical polity that the doctor in his treatise so vigorously defends, have, so the professor wrote, the sanction of Holy Writ and thus commend themselves to sanctified reason. So!

The first paragraph of the professor's article reads in part, There is every reason to believe that the thesis to whose defence the book is devoted, will be vigorously discussed and earnestly debated, if not heatedly. . . . This will be the third serious debate engrossing the leaders of Dutch theological Calvinism of the present age and day. Dogmatical fighting is going on (in the Netherlands. Not here in America, certainly, among the leaders of the Christian Reformed churches. G.M. O.). A battle royal is in progress in the field of philosophy. Now a canonical controversy appears in the offing. Dutch Calvinism is anything but pacifistic. And no wonder! It believes sincerely and ardently in the antithesis; it fights error wherever and whenever it thinks it meets this foe of God's truth and honor".

The professor here paid a noble tribute to Dutch Calvinism. But it ought also to appear now that he was not engaged in mere lip service when he framed those noble phrases. So I here affirm with all the emphasis that I can muster, that the proposition to the effect that the synod (classis) is a council of rulers vested with the power to exercise all the prerogatives of the consistory; that the aggregate of churches, synodically united, is also "ecclesia instituta" and that to this "instituta" met in synod, the local church is in duty bound before God to subject itself in the same sense that it must be in subjection to its own consistory. — I affirm that this proposition is thoroughly false, that the principle of ecclesiastical polity it sets forth is absolutely a travesty of the truth, that can appeal only to a reason unsanctified by the truth. What I here affirm is to the professor terrible error. Let then that Calvinism that "fights error wherever and whenever it thinks it meets this foe of God's truth and honor" now take on flesh and blood in the person of the professor and fight this error and me with it, either in "The Standard Bearer" or in "the Calvin Forum" or in both magazines (it makes little difference). Come

professor, let us show that Dutch Calvinism here in America is no more pacifistic than the Dutch Calvinism in the Netherlands. Let us show by our fighting error wherever and whenever it raises its vile head, that the truth lies as close to our hearts as to the hearts of the brethren across the sea. Let us debate together on the above-cited issue. The proposition, cited above, is so very basic that, if it be false, he who affirms what it declares, really has no place in that household of faith that bears the name of Reformed. And the same applies to him, who denies what the proposition affirms, if it be true. Let us in our debate be concerned solely with this one question, "What sayeth the Scriptures," and have regard to no other tradition than our Church Order.

But I have not done with the professor's article. The professor sets out with telling his readers that "the literary first-fruit of the young ministerial doctor" has already "created considerable stir among our staid brethren in the Low Lands beyond the sea", and that, "a royal battle is in progress in the field of philosophy". And then the professor puts the question, "But what is the 'causa belli'," that is, what may be the cause of the stir, of the contention, that the treatise of Dr. Bouwman created among the brethren in the Netherlands? Attend now to the professor's reply. In substance it is this: In 1816 the civil magistrates (in the Netherlands) "saw fit to annul the presbyterian polity of the church and to substitute for it a government that was collegialistic in character and hierarchical in spirit." The reformers of 1834 and 1886 (Kuyper, Rutgers et al) aimed at restoring Presbyterianism and at re-establishing the rights and liberties of the congregations. But in realizing their aim, they made the mistake of stressing "unduly the rights of the local church and by that token disparaged the authority of the major assemblies" (this is a rather serious charge which the professor fails to substantiate by as much as a shred of evidence). Now, "like all men who are impelled by the exigencies of the situation to justify themselves and to meet the challenge that rules them out of order," they turned to Voetius' "ponderous quartos" (the professor refers here to Voetius' work on church polity, — a work that consists of four volumes) and "they knew what they wanted. . . . when they ransacked these quartos. . . . They (the leaders of the Doleantie) were supremely interested in finding support for the view that synodical authority is consistently secondary to congregational rights. And they believed, in utter sincerity, of course, that Voetius sponsored the construction of synodical authority to which circumstances and psychology predisposed them favorably." However, Dr. Bouwman's conclusion is that the leaders of the Doleantie were in error as to where Voetius stood as regards the authority of the major assemblies. According to the finding of this "expert investigator" of Voetius' doctrine' Voetius was

a decisive protagonist of the mandatory power of synods." It even appeared "that he carried synodical authority to such length as solemnly averring that major assemblies may even exercise the constitutional prerogatives of minor assemblies in the event of abnormal and critical circumstances." Now it is precisely this verdict of Bouwman, "that has brought such consternation to the camp of those who had confidently hitched the mighty Voetius to their chariot of the autonomy of the local church."

So then, what, according to the professor, so disquiets the staid brethren" across the sea is that, according to Bouwman's findings, the leaders of the Doeleantie erred in their interpretation of Voetius, and that, if Bouwman's findings should turn out to be correct, they, these brethren, had no business to hitch Voetius to their chariot of the "autonomy of the local church", and that these brethren therefore at the first opportunity had better unhitch and allow Voetius to go his way alone, should it appear that Bouwman correctly reproduced his teachings.

So the professor puts the question, "What to do about it." And his answer, "About the only thing to do is to study Voetius as patiently and thoroughly and in as scholarly a way as Dr. Bouwman has done; and then either to prove. . . that Voetius' most recent examiner misunderstood him and reports him incorrectly; or to grant that Dr. Bouwman does Voetius perfect justice as regards the latter's view respecting the authority of the major assemblies." This is sane advice. However, the professor warns those who should decide to act upon his counsel that it is almost certain that the attempt "to destroy the evidential force of the vast amount of documentary proof that Dr. Bouwman has piled up, ceiling high, in substantiation of his interpretation of Voetius *in re* synodical authority" will end in failure. Such will discover that they have "addressed themselves to a supremely difficult task. . . . And if Voetius was anything like *consistent* it will require equally Herculean efforts to produce material unquoted in Dr. Bouwman's book that offsets the quotations adduced in support of his conclusions." That the professor takes the stand that Voetius was consistent, is evident from the benedictions that he heaps upon Dr. Bouwman and his treatise and from his statement to the effect that Dr. Bouwman "shows convincingly that no *Voetius vs. Voetius* case can even by approximation be made out." Thus the undertaking that the professor suggests will prove almost hopeless. I cannot help wondering just why the professor went to this length to discourage anyone who might decide to follow his suggestion. Is there perhaps a fear in his soul that a *Voetius vs. Voetius* case can indeed be made out and will be made out by anyone capable of examining the content of those "ponderous quartos" of Voetius with a mind not rendered incapable of functioning pro-

perly as impartial investigator by a powerful bias or by a consuming passion for some theory? Statements occur in the very article of the professor that lead one to believe that Voetius may have been anything but consistent and that it may even be possible to quote him in favor of most any system of church government under the sun. Attend to this from the professor's pen, "Voetius was not an Independent as Dr. Kleyn, *c.s.*, contended, though it must be conceded (mark you, it *must* be conceded. G.M.O.) that, to quote one of Dr. Bouwman's theses (III), Voetius' canonical views were somewhat influenced by the Independents of his day. The author points out that in the early part of his career Voetius put forth an earnest effort to win the Moderate Independents for Presbyterianism. He sympathized with them very deeply, indeed, in their implacable hostility to the hierarchism of the church of England. It was a matter of strategy with him at this time to stress what Presbyterians and Independents have in common, and not what divides them." Was the professor in these concluding paragraphs of his article forgetful of this meaningful concession of his or can it be that he failed to sense its possible implications?

But let me now ask whether the professor was telling the whole truth when he wrote that the reason those "staid brethren" across the sea, are raising such a hue and cry, are making the appearance of that "literary first-fruit" of "that expert investigator of Voetius' doctrine", Dr. Bouwman, "an occasion for ecclesiastical incrimination", is simply that, according to the findings of this "expert" the leaders of the Doeleantie had erred in their interpretation of Voetius and that therefore these leaders and their kindred spirits (the staid brethren of this present time) did wrong in hitching Voetius to their chariot of the autonomy of the local congregations. I ask whether the professor was telling the whole truth, when he wrote this: whether the reason to which he points is the only reason of the disquietude of the brethren? And the answer: the professor was not telling the whole truth. The reason he mentions is not the only one. It must even be denied that this reason is *one* of the real reasons of the stir created by the appearance of the doctor's treatise. One would almost be at a loss to know what to make of these "staid brethren", if it were. Let me ask, were these ponderous volumes of Voetius incorporated by the church into the canon of Holy writ? Are the "Gereformeerde" churches of the Netherlands organized on the basis of these volumes? Supposing these brethren will have to unhitch Voetius from their chariot, what will they lose? Voetius. That is all. Voetius, despite his greatness, was after all only Voetius. Voetius isn't god, is he? Should the prospect of losing Voetius, cause men whose only reliable guide and source of truth and knowledge is God's Word, to raise hues and cries?

The reason of the raising of this hue and cry is a totally different one. The reason is that a youthful doctor, under the very direction of Dr. H. H. Kuyper, the professor of church polity at the Free University, sent into the churches a treatise in which Voetius is marshaled to the support of principles of church polity, thoroughly hierarchical, thus a treatise that turns out to be not an objective, impartial, dispassionate, and thus innocent examination of Voetius' canonical views (Volbeda), but an exposition and *defence* of principles of church polity that, according to the conviction of the disquieted brethren, must, in their application, lead, to quote Dr. Greijdanus once more, under the crushing domination of the exercise of a synodical violence based on human claim to power. This is one of the reasons of the consternation of the brethren (we learn this from their articles in "De Reformatie"). The other reason is that if the church polity set forth and defended in Dr. Bouwman's treatise is correct, the Doleantie was a huge mistake and that if so, the "Gereformeerde" churches of the Netherlands have no right of existence. These are the reasons of the stir. Why did the professor refrain from disclosing these reasons?

But now further. In his preface to his article the professor wrote, "The readers of the Calvin Forum may. . . look upon this contribution as an article and a book review in one. The volume under discussion is of sufficient moment to warrant a *more extensive discussion of the problem* than the limits of an ordinary book review would allow." The professor here speaks of a problem to be discussed by him in his article. What the problem may be, the professor did not say anywhere. But we surmise that it is the problem of showing how the church polity of Dr. Bouwman's treatise is to be harmonized with the teaching of Holy Writ. Would that the professor had kept him to his original resolves and engaged in his article in a discussion of "the problem". As it is, we find in the article of the professor no discussion at all, neither of *the problem* nor of the church polity that this problem concerns. The professor even failed to state clearly and in unequivocal speech just what that church polity is that Dr. Bouwman defends in his treatise; to set this polity forth in its true form (ware gestalte); and to state just what the prerogatives are that allows the synod, if need be, to exercise. He failed to state and define the real issues in the controversy that turns upon this polity. The result is that one could not possibly learn from the professor's writing just what that stir among the brethren in the Netherlands is really all about. The article of the professor is extremely unsatisfactory and disappointing. How are the professor's failures to be accounted for? Did he perhaps lack the courage to state and discuss "the problem", and to speak plainly and boldly so that all who read him might understand? Is the professor perhaps afraid to tell his

readers just what that system of church polity may be that appeals so strongly to his reason? If not, let him do so!

If the professor is so assured that it is scriptural for the synod to exercise all the prerogatives of the consistory, why did he not advise the last synod of his churches to discipline Dr. F. Wezeman, whom it had found guilty of the gross sin of teaching false doctrine. The synod found him guilty of this sin, but failed to ask him to make confession of it. The sin has not been publicly confessed to this day.

Let us now have regard once more to the professor's appraisal of Dr. Bouwman's accomplishment as "expert investigator" of Voetius' teachings. Is Dr. Bouwman the impartial, impassionate, and thus expert investigator of Voetius' doctrine that the professor makes him out to be? It seems not. There are reasons to believe that Dr. Bouwman had been rendered incapable of expertly examining Voetius' Canonical views by a love of a theory. What the professor says of the leaders of the Doleantie, must be said of Dr. Bouwman as well. He too, knew what he wanted when he ransacked Voetius' "ponderous volumes". And just what he wanted, he found. Let me offer some proof for these statements. On page 398 of the doctor's treatise is found a paragraph (quoted in "De Reformatie" for July 16) whose teaching is in substance this: In article 79 (of the Church Order), the principle is established that *one* consistory only has not the right to depose officebearers. The deposition of an elder or a deacon must be a joint action of at least two consistories. Now if two churches have this right, it must follow that more neighbouring churches have (this right). These neighbouring churches exercise this right in classis and synod. Thus in article 79 is found the right of synod to depose officebearers. Now discipline is one. If Synod has the power to depose officebearers, it has also the right to excommunicate, if circumstances so require, an obstinate member of a local congregation.

Such is the reason of the doctor. And it is a reasoning that amazes. It causes one to question whether the doctor's eyes have opened to the real issue in the dispute. Is what the article 79 stipulates that the consistory may set itself up as a power over the consistory that sought its advice and by itself and contrary to the resolve of that consistory and its flock, depose some or even all of the officebearers? This is not what the article allows or requires but simply that an officebearer may be deposed after the neighbouring consistory has passed judgment upon the sentence of deposition, and not before. Yet the doctor concluded from this stipulation that synod (classis) is vested not with advisory, but with a juridical, mandatory power over the local congregations, that is, with a power, that, if need be, exercises all the prerogatives of the consistory contrary to what that consistory may have resolved or wills. This is astounding.

The professor has read Dr. Bouwman's book. I wonder if he is able to recall having encountered this reasoning of the doctor. And I wonder also how much more of this kind of reasoning is found in the doctor's treatise. I haven't the book as yet, so I cannot determine.

What do such reasonings show? This: that as an investigator of Voetius' canonical teachings, Dr. Bouwman may have been laboring under the influence of a bias that completely disqualified him as an impartial and fair and thus expert investigator of Voetius' doctrine. This much, at least, is certain. The leaders of the Doleantie could have been no more partial than Dr. Bouwman. It is, of course, even a question whether the leaders of the Doleantie were actually unable to interpret Voetius correctly because of their likes and dislikes in doctrine. This is the contention of the professor. But as was said, he offers not a shred of evidence.

I now come to my final remark.

The professor, according to the tenor of his writing, is disposed to accept Dr. Bouwman's testimony to the effect that the leaders of the Doleantie, that thus the late Dr. Kuyper, erred in their interpretation of Voetius' doctrine respecting the authority of the Major assemblies. This disposition on the part of the professor is rather surprising. Think of how we of late have again been reminded, also by the professor, of Kuyper's supreme greatness. But along comes Dr. Bouwman, a youthful man, a mere stripling intellectually as compared with the great Kuyper, who testifies that Kuyper misconstrued Voetius' doctrine, and his testimony is immediately received and pronounced noble and he, the testifier, awarded the title of "expert investigator". And the peerless Kuyper, in his capacity of Canonist, is cast in a corner. It shows that what the brethren love is not so much Kuyper as their own notions. Did the professor, before he sat down to write his article, wade through those ponderous quartos of Voetius to ascertain whether Dr. Bouwman had reported him correctly? He did not. It means that the professor really knows nothing about the expertness of Dr. Bouwman as investigator of Voetius' doctrine. And yet he awarded him, who is pitted against the great Kuyper, the title of "expert investigator". Strange doings.

G. M. O.

BEKENDMAKING

Classis-vergadering der Protestantsche Gereformeerde Kerken staat D. V. te worden gehouden Woensdag January 12, 1938 om negen uur in den voormiddag in de Eerste Protestantsche Gereformeerde Kerk te Grand Rapids, Mich.

M. Vander Vennen, S. C.

Not Noble

The Rev. H. J. Kuiper, editor in chief of "The Banner", has in recent articles of his, been denouncing the "Boy Scout Movement". He called attention, among other things, to the Scout Law. This law, as quoted by the reverend, reads, "A scout is trustworthy; a scout is loyal; a scout is helpful; a scout is friendly; a scout is courteous; a scout is kind; a scout is reverent". The reverend's comment reads in part as follows, "We might call attention to some significant omissions; . . . but to include these would not remove the fundamental defect. The scout law would still contain the same basic untruth which poisons the Scout Oath; namely that the boys can be good without the regenerating grace of the Holy Spirit. It is easy for us to say that we believe the scriptural teaching of original sin and total depravity. In daily life we often unconsciously deny them; as for example, when we tell our children to be good — instead of constantly reminding them that their hearts are bad and in need of cleansing by the Holy Spirit and that, therefore, they must pray for divine pardon, for a new heart, and for divine aid in seeking to keep God's commandments. The same error is made the basis of the entire Scout Oath and Scout Law. . . . The Scout Law says the scout is trustworthy, loyal, helpful, friendly, courteous, kind, obedient, clean, reverent, and so on. But the Gospel teaches that the Scout, as well as the boy who is not a scout, is untrustworthy, disloyal, selfish, unfriendly, impolite, cruel, disobedient, unclean, and irreverent. In short, the implicit teaching of the Boy Scouts of America conflicts with the explicit teaching of the Word of God that all men are born in sin and depraved in heart." So far the reverend.

As appears from the reverend's reply to three young men, a reply that is contained in "The Banner" for December 9, some young folk in the circle of the Christian Reformed churches, strongly resent the reverend's criticism of the Boy Scout Movement. One youth replied to this criticism as follows, "Now it seems to me, Mr. Editor, that your discussion of total depravity is much beside the point. In my early training I have learned the distinction between civil good and spiritual good. We grant that an unregenerated person is unable to do spiritual good, but we also teach that by virtue of common grace the unregenerate can do civil good. All the qualities of the Scout Law, such as trustworthiness, loyalty, helpfulness, honesty, etc. belong to the latter category. Your statements in reference to that matter sound to me like a plain denial of the doctrine of common grace. I affirm, Mr. Editor, that a Boy Scout can be trustworthy, loyal, helpful, honest, by virtue of common grace". So far this youth.

Attend now to the reverend's reply to this, "Now to be very frank, if I wanted to make that affirmation I

would at once leave the Christian Reformed Church and affiliate with a Modernist church, if I felt I still needed a church. That conception of common grace surely does not agree with the Biblical doctrine of total depravity. We believe the heart of man is desperately wicked from his youth; and that, though through common grace of God sin is restrained in the unregenerate and they are still able to do many things that are good in an outward sense, their virtues are superficial and not rooted in the fear of God. To say that a boy can be trustworthy, helpful and even reverent (by virtue of common grace. G.M.O.) without adding any qualifications to that statement, is to proclaim falsehood and not truth". So far the reverend.

This reply sprang from an extremely agitated spirit. The retort of this youth sorely vexed the reverend. In his great vexation of spirit, he even went so far as to tell this youth that, if such be his conception, he had better leave the Christian Reformed Church and affiliate with a Modernist church. It means that in a polite way the reverend tells this youth that he had better go to the world. How ignoble, how cruel, this counsel!

Was the wrath of the reverend justly kindled? It was not. Let us show this. The reverend's contention is that this youth, through his failure to qualify his statement to the effect that the unregenerate by virtue of common grace can do civil good, came forward with the view that the good deeds of the unregenerate are not wholly, totally sinful, that thus there is an element of *true* goodness in the virtue or civic righteousness of the man devoid of saving grace. For this view the reverend upbraids the youth.

Is the reverend now altogether unmindful of the fact, that this youth was merely reproducing in his writing what in 1924 became the very doctrine of his churches, and the very doctrine the reverend so vigorously defended in that sermon of his on the Third Point of Synod?

The doctrine with which this youth came forward is indeed that of the reverend and his colleagues. This I will prove in the next issue by quotations from that sermon of the reverend.

G. M. O.

NOTICE

Central Board Meeting of the R. F. P. A. will be held Tuesday evening, at 8:00, in the basement of the First Protestant Reformed Church.

The Board.

MARIA MAGDELENA

(In Jozefs Hof)

Ik had Hem aan den dood verloren;
Nooit, nooit zou ik Zijn stem weer hooren,
En in mijn grondeloos verdriet
Geloofd' ik zelfs Johannes niet,
Die blij mij zei: "Hij is verzezen!"
'k Begreep hem niet; ik stond verwezen:
Mij was zelfs niet de troost gelaten,
Dat Hem mijn balsem nog mocht baten!

O, 't angstig zoeken, 't angstig vragen;
Ik bukte in 't graf; mijn oogen zagen
Gods blinkend' Engelenwacht voorbij.
Waarom ik weende, vroegen zij.
En 'k riep, verschrikt, maar zonder schromen:
"Mijn Heere is mij weggenomen!"
Waakt' ik of was dit gruwzaam droomen?
Zou nu 't verlossend antwoord komen?

Ik wist mijn leven weerloos open
Voor 'd angsten, die mij eens besloopen;
'k Werd bij Zijn sterven mij bewust:
Hij was mijn zekerheid, mijn rust;
Nu, zonder Hem, vreesd' ik mijn leven
Den helschen waanzin prijsgegeven
Waaruit Hij eens mij deed ontwaken:
'k Mocht toen voor 't eerst Zijn liefde smaken.

Weer zocht Hij mij in mijnen nood;
Hij leefd', ik zocht Hem in den dood.
Ik kon niet leven zonder Hem;
O, de muziek van Zijne stem,
Zij ging mij, in mijn smart, voorbij;
'k Herkende niet; vreemd was Hij mij.
Toen sprak — o zalig, zoet geluid —
Hij mijnen naam nadrukkelijk uit.
En door den mist van mijnen tranen
Zag ik den hemel opengaan en
Aanbiddend wierp ik m' aan Zijn voeten:
"Rabbouni!" klonk mijn staamlend groeten.

Ik weet niet, wat, zielsdiep ontroerd,
'k Meer sprak of deed; mij zelf ontvoerd
Stond 'k op den top van mijn geluk!
Maar Hij — deed 'k overdreven druk? —
Wees met een zacht gebaar mij af,
Sprak van Zijn hemelvaart en gaf
De boodschap m' aan Zijn jongren mee,
En ging — liet mij Zijn zaalgen vree;
Ik kon mijn vreugde nouw betoonen,
'k Ben zingend in de stad gekomen;
Noch dood noch duivel zou mij deren;
Ik was en bleef bruid mijns Heeren!